

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ

43-100 Tychy; ul. Budowlanych 59
tel. 32 323 22 61, tel./fax 32 323 22 62
e-mail: sekretariat@mops.tychy.pl

POMOC SPOŁECZNA 2023 r.

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Tychach

Tychy, dnia 29.02.2024 r.

Spis treści

Wprowadzenie

I. Pomoc środowiskowa

- Świadczenia pomocy społecznej
- Pomoc osobom starszym
- Dział pomocy rodzinie
- Dział pieczy zastępczej

II. Pomoc Instytucjonalna

- Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza
- Noclegownia Miejska
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

V. Programy socjalne współfinansowane ze środków zewnętrznych

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jest realizatorem zadań polityki społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 22.04.2005 r. postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z póź. zm.), ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz jednym z realizatorów ustawy z dnia 4.11.2016 r. i programu rządowego o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Budżet MOPS w 2023 r. wynosił:	72 535 948 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	31 569 953 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	5 897 348 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz z tytułu opłacania składki emerytalno-rentowej z ubezpieczenia społecznego	32 274 903 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci- 500+	102 975 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	13 500 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o dodatku osłonowym	84 858 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – dodatek węglowy	868 907 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – dodatek dla gospodarstw domowych	517 631 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – wypłata odbiorcom paliw gazowych	
refundacji podatku VAT	28 605 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Pomocy na realizację zadań na rzecz pomocy obywatelom UKRAINY	1 078 694 zł
Środki z Funduszu Pracy- asystenci rodziny, rodziny zastępcze	98 574 zł

I. Pomoc środowiskowa

Pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa i własnych finansowanych z budżetu gminy i powiatu, w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz wynikających z nich aktów wykonawczych.

Uprawnionymi do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są osoby spełniające kryteria dochodowe

- miesięczny dochód nie przekracza 776 zł w gospodarstwach jednoosobowych
- miesięczny dochód nie przekracza 600 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych

oraz występuje ustawowo określona przyczyna trudnej sytuacji materialnej, np. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność.

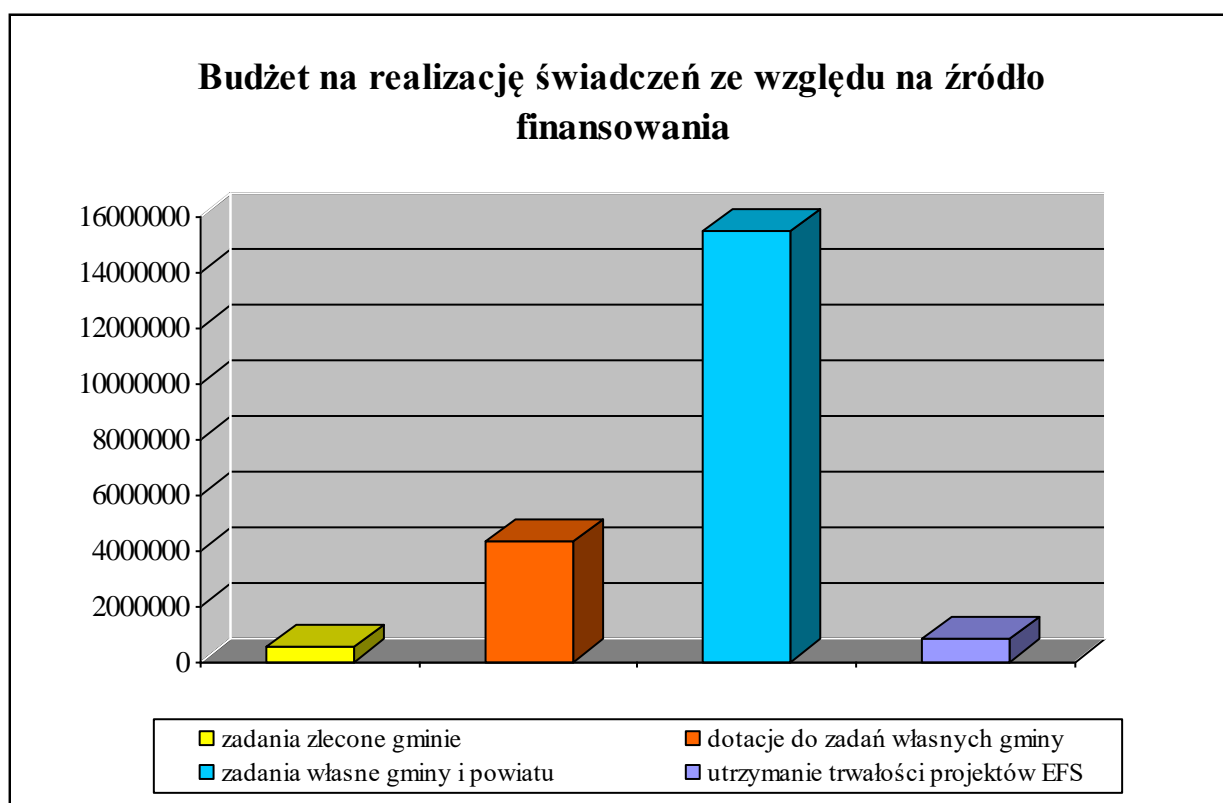
1. Świadczenia pomocy społecznej

Środowiskowa pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych i własnych. Zadania zlecone finansowane są z budżetu państwa, natomiast zadania własne z budżetu gminy i dotacji budżetowych w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Na realizację świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej w 2023 r. przeznaczono kwotę 21.114.382,97 zł, co stanowi 29,12 % budżetu Ośrodka, w tym wydatkowano na:

- środki z budżetu państwa (zadania zlecone)	-	539.885,69 zł
- dotacje do zadań własnych gmin	-	4.322.148,18 zł
- środki własne (zadania dotowane i własne gminy i powiatu)	-	10.609.689,74 zł
- środki na realizację zadań ustawy o pieczy zastępczej	-	4.839.971,78 zł
- środki w ramach utrzymania trwałości projektów EF	-	802.687,58 zł

Wykres 1.

Z pomocy pieniężnej, niepieniężnej, a także w formie pracy socjalnej w ramach ustawy o pomocy społ. łącznie w 2023 r. skorzystały 1.682 rodziny, w tym 119 jedynie w postaci pracy socjalnej bądź decyzji na odpłatne świadczenia. Jest to nieznaczny wzrost (o 6,39 %) liczby rodzin korzystających z pomocy – w 2022 .

Największą grupę beneficjentów stanowią osoby/rodziny z występującą długotrwałą chorobą. W roku 2023 były to 1.533 rodziny, tj. o 7,35 % więcej niż w roku 2022. Rodziny te stanowiły aż 98,08 % (w 2022 – 94,63 %) ogółu korzystających ze świadczeń. Kolejną liczną grupę (wzrost o 6,54 %) stanowiły rodziny ubiegające się o pomoc z racji posiadania przez przynajmniej jednego członka rodziny orzeczenia o niepełnosprawności. W 2023 roku było to 928 rodzin, co stanowiło 59,37 % ogółu.

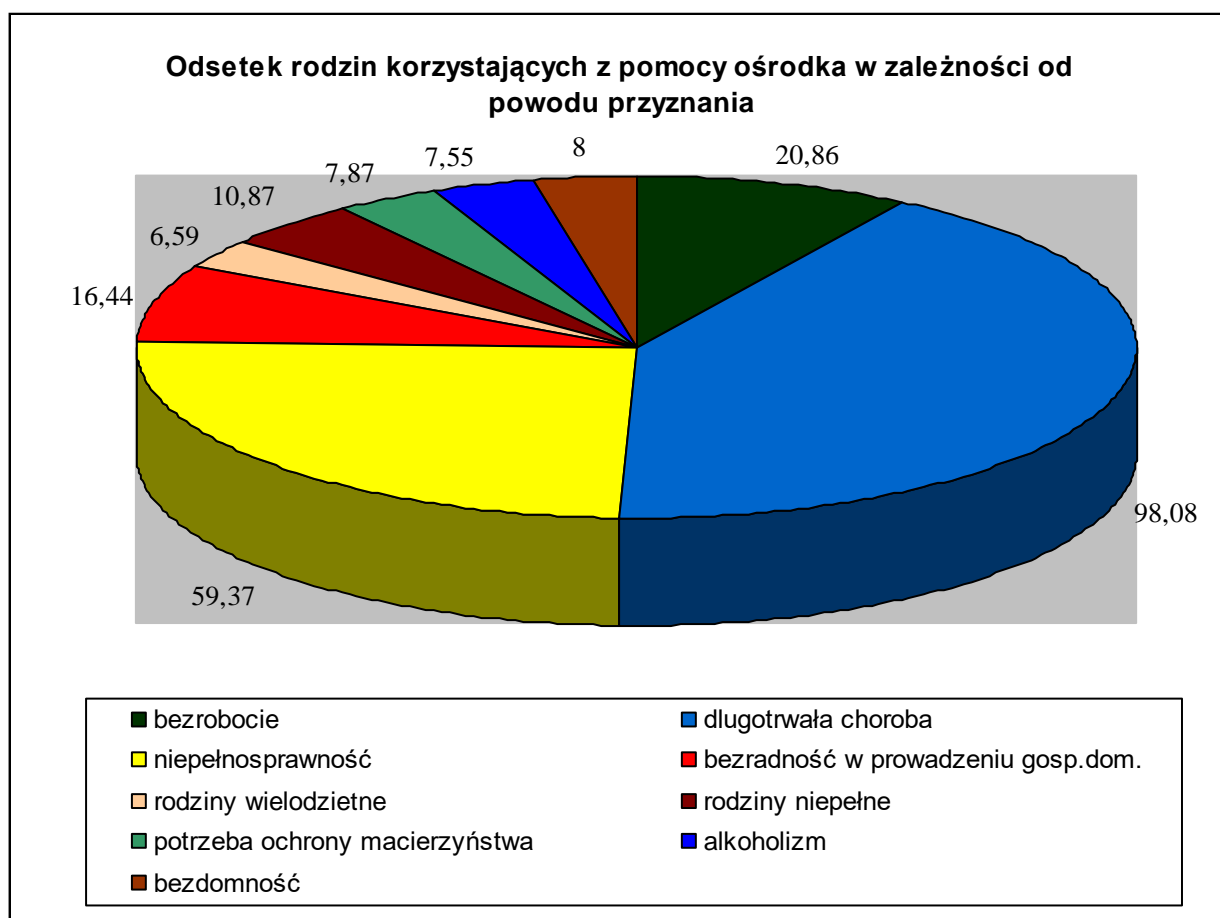
Ponownie o ok. 4 % zmniejszyła się liczba rodzin z występującym w nich bezrobociem – z 375 w 2022 roku (24,85 % ogółu) do 326 w 2023 (20,86 % ubiegających się o pomoc). Przyczyną tego może być utrzymująca się w mieście Tychy niska wartość stopy bezrobocia.

Nadal dosyć niewielką grupę stanowią rodziny niepełne – jest to 170 rodzin, co stanowiło. 10,88 % ogółu uprawnionych do pomocy.

Zmniejszeniu uległa liczba rodzin wielodzietnych. W 2023 roku o pomoc ubiegały się 103 rodziny wielodzietne, co stanowiło 6,59 % ogółu.

Nadal wzrasta odsetek osób samotnych, głównie starszych korzystających z pomocy społecznej. W 2023 było to 1.251 osób, co stanowiło 80,04 % ogółu uprawnionych do pomocy.

Wykres 2.

Ogólna liczba rodzin objętych powyższą pomocą w 2023 r. (wykres 3)

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Odsetek mieszkańców miasta objętych pomocą
2021	1.694	2.833	2,47 %
2022	1581	2.550	2,22 %
2023	1682	2.592	2,28 %

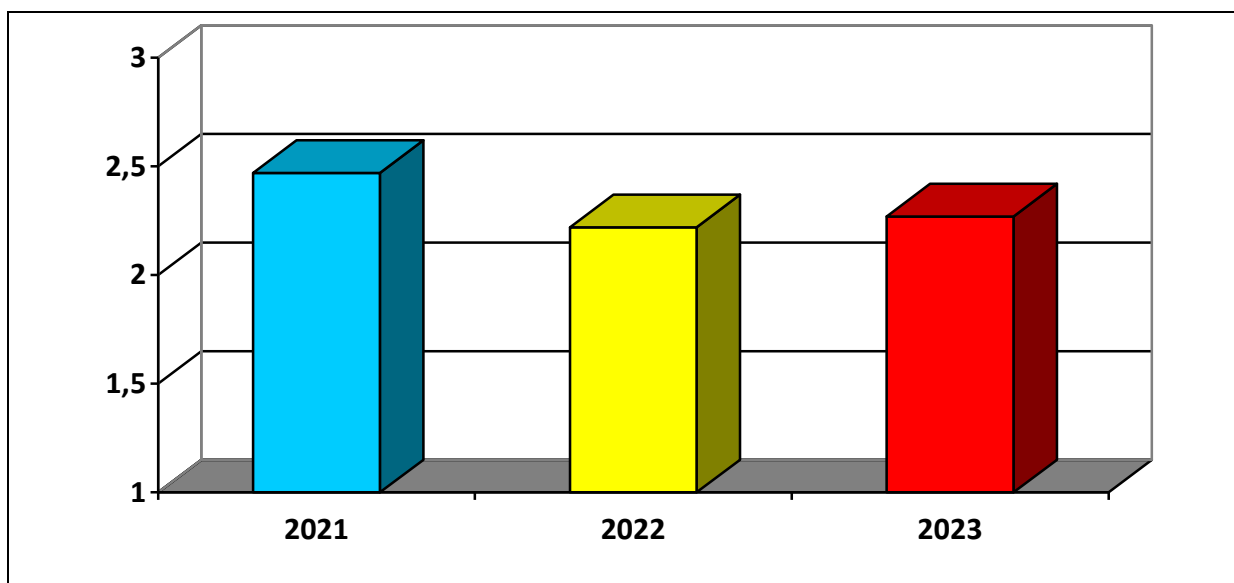
Od 01.01.2023 r. uchwałą Rady Miasta Tychy z dnia 9 lutego 2023 na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2022 zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 umożliwiono korzystanie z bezzwrotnej pomocy rodzinom/osobom, których dochód nie przekracza 200 % ustawowego kryterium dochodowego, tj. 1.200 zł na osobę w rodzinie oraz 1.552 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego. W 2023 r. o ok. 4,3 % (z 22,46 % w 2022 do 18,17 % w 2023), zmniejszył się odsetek rodzin nie posiadających żadnego własnego dochodu, tzn. jedynym źródłem ich utrzymania w przeważającej części roku były świadczenia z pomocy społecznej. Natomiast o 0,9 % zwiększyła się liczba rodzin, których dochód nie przekraczał 50 % kryterium dochodowego, tj. 300,- na osobę w rodzinie bądź 388,- w jednoosobowym gospodarstwie domowym (2023 – 17,47 %; 2022 – 16,57 %).

W przypadku rodzin, w których dochód oscylował w granicach od 50 % do 100 % kryterium dochodowego, tj. od 300 zł do 600 zł na osobę w rodzinie bądź od 388 zł do 776 zł przy jednoosobowym gospodarstwie domowym, odsetek ubiegających się o pomoc zmniejszył się o 4,15 %, tj. z 16,37 % do 12,22 %.

Nieznacznie zmniejszył się również wskaźnik rodzin z dochodem mieszczącym się w granicach 100-150 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie / w jednoosobowym gospodarstwie domowym (9,74 % w 2022 i 9,15 % w 2023). Natomiast nastąpił wzrost o ok. 2,4 % liczby rodzin, których dochód mieścił się w granicach od 150 % do 200 % z 4,17 % w 2022 do 6,59 %.

Nadal dużą grupę, tj. 34,1 % (2022 – 30,68 %) stanowiły gospodarstwa domowe z dochodem powyżej 200 % kryterium dochodowego. Są to głównie osoby starsze i niepełnosprawne korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych bądź specjalistycznych usług opiekuńczych oraz pobytu lub odpłatnych posiłków w DzDPS, ŚDS i noclegowni.

Wykres 3.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadania zlecone gminie obejmują świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc tę przyznano 46 osobom.

Ponadto w 2023 r. 4 osobom wypłacano wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Zadania własne dotowane z budżetu państwa to:

- pomoc w formie zasiłków stałych, których łączny koszt wyniósł 2.079.603,30 zł. Objęto nią 377 osoby (364 os. w 2022 r.) wypłacając 3.743 świadczenia (3.631 św. w 2022 r.).

Liczba osób uprawnionych zwiększyła się o 3,57 % i wypłacono więcej o 3,08 % świadczeń. Zwiększyła się również nieznacznie średnia wysokość świadczenia z 552,93 zł w 2022, na 555,60 zł w 2023 (o 0,48 %).

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, których łączny koszt wyniósł 165.761,46 zł dla osób otrzymujących zasiłki stałe oraz 1 osoby bezdomnej objętej programem wychodzenia z bezdomności. Ze składek skorzystało łącznie 295 osób, tj. o 0,68 % więcej niż w 2022 (293 osób).
- pomoc w formie zasiłków okresowych, wypłacanych w wysokości 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny/osoby a dochodem rodziny/osoby.

W 2023 obserwowano dalszy spadek liczby rodzin uprawnionych do tej formy pomocy (o 10,47 %) – w 2023 roku przyznano świadczenie 513 rodzinom, natomiast w 2022 – 573 rodzinom.

Wykorzystanie dotacji na ten cel wyniosło 818.998,12 zł, tj. o 16,42 % mniej niż w roku 2022. Uprawnionym wypłacono 3.253 świadczeń (w 2022 – 3.720), tj. o 12,55 % mniej niż w roku 2022. Zmniejszeniu o 4,42 % uległa również średnia wysokość świadczenia – z 263,42 zł w roku 2022, na 251,77 zł w roku 2023.

Najliczniejsze grupy beneficjentów w/w świadczeń to rodziny z występującym w nich bezrobociem i niepełnosprawnością (41,72 %). Ich liczba jednak nadal ulega zmniejszeniu. Liczba rodzin z bezrobociem zmniejszyła się o 22,46 % z 276 w 2022 do 214 rodzin w roku 2023, natomiast rodzin z niepełnosprawności o 8,94 % z 235 w 2022 do 214 rodzin w roku 2023.

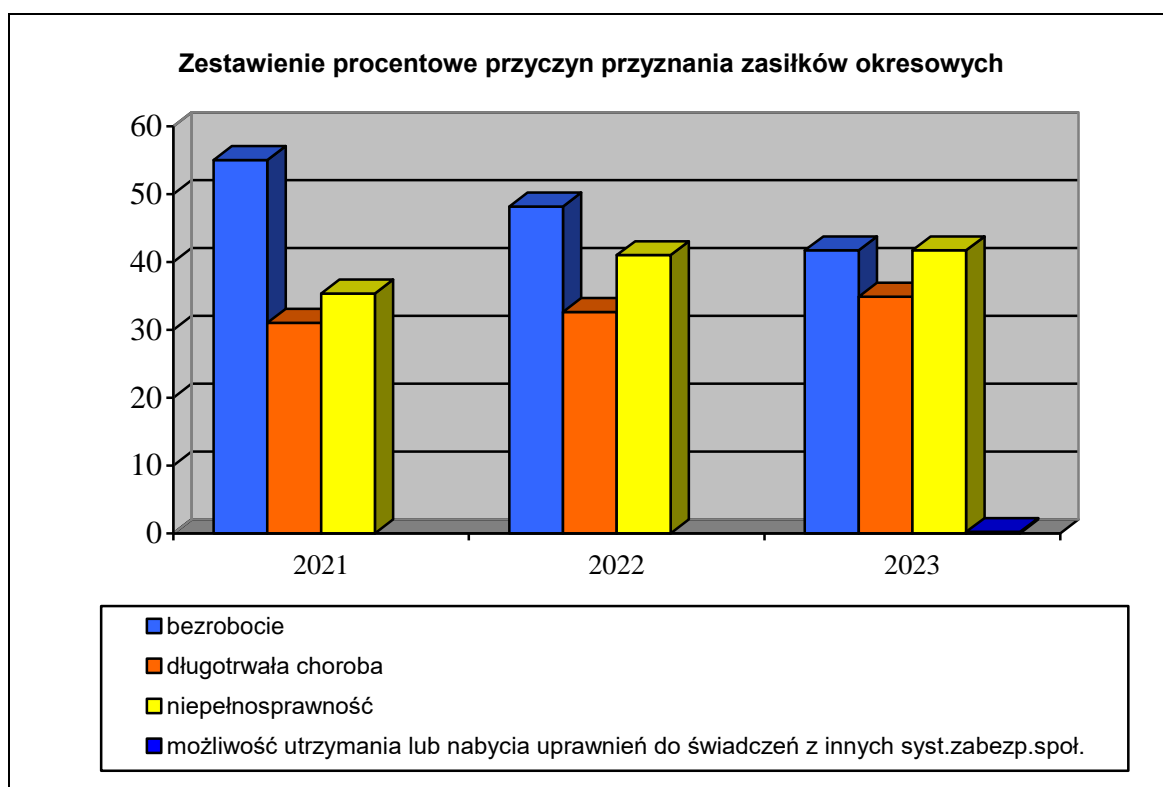
Natomiast jedynie nieznacznie zmniejszyła się grupa rodzin korzystających z zasiłków okresowych z powodu długotrwałej choroby – z 187 rodzin w 2022 do 179 rodzin w 2023 roku (o 4,28 %), podnosząc równocześnie o 2,25 % wskaźnik długotrwale chorych w tej grupie w stosunku do ogółu korzystających z tej formy pomocy.

Jednej osobie przyznano zasiłek okresowy z tytułu oczekiwania na świadczenia z ZUS.

Zestawienie zasiłków okresowych

	2022		2023	
	liczba rodz.	%	liczba rodz.	%
Ogółem w tym z tytułu:	573	---	513	
Bezrobocia	276	48,17	214	41,72
długotrwałej choroby	187	32,64	179	34,89
niepełnosprawności	235	40,66	214	41,72
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	1	0,19

Wykres 4.

- „Posiłek w szkole i w domu” – realizowany na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 oraz uchwał Rady Miasta Tychy w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 ze zmianą z dnia 9.02.2023 i w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2019-2023. Z trzech modułów w Ośrodkach Pomocy Społecznej realizowany jest Moduł I – posiłki dla dzieci i młodzieży oraz Moduł II – posiłki dla osób dorosłych, w tym starszych, chorych i niepełnosprawnych.

W 2023 roku do programu uprawnione były osoby/rodziny, których dochód miesięczny nie przekracza 200 % kryterium dochodowego, tj. 1.552 zł dla osoby samotnej i 1.200 zł na osobę w rodzinie zgodnie z Rozporz. Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 (Dz.U. z 2021 r.poz. 1296) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2023 r. łączny koszt programu wyniósł 2.096.308,83 zł, w tym:

- środki z dotacji 1.257.785,30 zł
- środki gminy 838.523,53 zł

Pomocą w ramach programu objęto 1.658 osób, tj. o 2 % mniej niż w roku 2022 (1.692 osoby), w tym:

- dzieci do 7 lat 255 osób
- uczniowie do ukończenia szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej 371 osób
- dorośli (na podst. art. 7 ust. o pomocy społ.) 1.049 osób

Pomoc przyznawano:

- w formie posiłków wydawanych w stołówkach żłobków, przedszkoli i szkół oraz w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” i Środowiskowych Domach Samopomocy a także w Noclegowni Miejskiej i domu Stowarzyszenia Rodzina Betlejem – opłacono łącznie 44.372 posiłków, tj. o 17,38 % więcej niż w roku 2022 (37.803 pos.) dla 203 dzieci i 152 osób dorosłych. Wzrost ten wynikał z faktu, iż pomimo trwającego do sierpnia 2023 stanu epidemicznego nie wprowadzano ograniczeń przebywania w obiektach oświatowych i ośrodkach wsparcia.
- w formie zasiłków celowych na sporządzenie posiłku – przyznano 10.648 świadczeń (w 2022 – 10.792), tj. o 1,33 % mniej, dla 1.466 osób (w 2022 – 1.517) z 746 rodzin (2022 – 764), tj. o 3,36 % mniej uprawnionych.
- w formie posiłków dla dzieci bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego zg. z pkt III.1.3 w/w Uchwały Rady Ministrów – 147 posiłków dla 3 dzieci.

**Zadania własne gminy, na które Ośrodek wydatkował łącznie 9.771.166,21 zł,
to:**

- na zasiłki celowe i celowe specjalne przyznawane głównie na zakup żywności, leków, opału, ogrzewania i dopłatę do dodatku mieszkaniowego dla osób nie posiadających dochodu pozwalającego na zaspokojenie tych potrzeb wydano 986.760 zł dla 692 rodzin, tj. o 5,35 % mniej niż w 2022 r. (731 rodz.), przyznając 5.028 świadczeń tj. o 2,63 % więcej niż w 2022 r. (4.899 św.). W tym 23 św. przyznano 10 rodz. z Ukrainy.

Nieznacznie wzrósł średni koszt 1 świadczenia z 193,08 zł w 2022 r. do 196,25 zł w 2023 r. (o 1,64 %). Wzrost średniego zasiłku związany był głównie ze wzrostem opłat i cen.

- na opłacenie posiłków w ramach zasiłków celowych i celowych specjalnych wydano 122.919,77 zł, tj. o 17 % więcej niż w 2022 r. (105.062,55 zł), co wynikało przede wszystkim z podwyższenia od 01.01.2023 kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” do 200 % kryterium dochodowego oraz wzrostu cen. Pomoc ta bowiem jest przyznawana głównie na śniadania i podwieczorki dla dzieci w żłobkach, przedszkolach, osób starszych i chorych korzystających z obiadów w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, tj. których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego oraz osobom, które nie kwalifikują się do wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, jednak wymaga tego dobro dzieci, bądź zły stan zdrowia, niepełnosprawność i duże wydatki na leki (osoby starsze).

Łącznie tą pomocą objęto 172 osoby, tj. o 4,24 % więcej niż w 2022 r. (165 osób).

- na zasiłki celowe w ramach zdarzenia losowego dla 3 rodzin na kwotę 13.500 zł,
- na pobyt 23 osób w schroniskach dla bezdomnych na podst. art. 48a ustawy o pomocy społ. oraz zgodnie z Uchwałą Rady Miasta z dnia 25.08.2016 r. i Uchwałą Rady Miasta z dnia 30.04.2020 r. (obowiązująca od 26.05.2020) , w tym:

- w schroniskach dla bezdomnych przebywało 10 kobiet i 2 mężczyzn,
- w schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi – przebywały 2 kobiety i 10 mężczyzn.

Łączny koszt schronienia wyniósł 241.812 zł, tj. o 53,74 % więcej niż w roku 2022 (157.289,69 zł).

- na sprawienie 14 pogrzebów – w tym 4 osobom bezdomnym – których koszt ogółem wyniósł 45.179,20 zł. Z tego w przypadku 4 osób koszty wykonanych pogrzebów w wys. 12.711,20 zł zostały zwrócone do tut. Ośrodka z ZUS. Ostatecznie gmina wydatkowała na w/w cel kwotę 32.468 zł.
- na sfinansowanie usług opiekuńczych dla 556 osób w ramach usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych.
- na dofinansowanie 227 osobom pobytu w DPS wydatkowano w Gminie łącznie 8.693.265,77 zł, z czego 5.559.199,60 na poziomie Ośrodka.

W ramach ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w 2023 roku wydano 213 decyzji przyznających prawo do świadczeń dla osób, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego osoby/rodziny wynikającego z art. 8. Ustawy o pomocy społ. oraz są pozbawione uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Wydano także 11 decyzji odmownych oraz 74 decyzji wygaszających lub umarzających postępowanie.

Na wydanie w/w decyzji przeznaczono 36.058 zł.

W ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym w 2023 roku tut. Ośrodek wydał 1 osobie zagrożonej wykluczeniem społecznym ze względu na bezrobocie i uzależnienie skierowanie do uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w ramach Indywidualnego Programu Zatrudnienia Społecznego.

W ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tut. Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy. W pracach społecznie użytecznych biorą udział osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, nieposiadające prawa do zasiłku dla bezrobotnych i korzystające z świadczeń pomocy społecznej. Wymiar czasu pracy wynosi maksymalnie 10 godzin tygodniowo. Wysokość świadczenia pieniężnego przysługującego osobie wykonującej prace

społecznie użyteczne wynosiła w okresie od 01.03.2023 do 31.05.2023 – 9,50 zł za godzinę, od 01.06.2023 – 10,90 zł za godzinę. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne zachowują status osoby bezrobotnej oraz prawo do ubezpieczenia zdrowotnego.

W okresie od 01.03.2023 do 31.10.2023 wymiar godzinowy prac społecznie użytecznych wyniósł 3.203 godzin. MOPS wydatkował 13.105,48 zł, natomiast refundacja ze środków Powiatowego Urzędu Pracy wyniosła 19.658,22 zł.

Do prac społecznie użytecznych skierowano ponownie jedynie 23 osoby w tym 9 kobiet i 14 mężczyzn. Prace społecznie użyteczne wykonywano, po zawarciu porozumień, w 3 przedszkolach, 8 szkołach podstawowych, 5 szkołach ponadpodstawowych, Domu Pomocy Społ. św. Anna, Placówce wsparcia dla dzieci i młodzieży „Baza” oraz Środowiskowym Domu Samopomocy św. Faustyna.

Powyższa sytuacja spowodowana jest korzystną sytuacją na rynku pracy, w związku z czym osoby bezrobotne częściej podejmują zatrudnienie lub korzystają z innych instrumentów oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

W mieście Tychy realizowana również była pomoc dla najuboższych osób/rodzin w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

W 2023 r. w ramach zadania – Podprogram 2021+ – wydano 525 skierowania dla 1.134 osób. Osobom potrzebującym wydano 1.300 paczek żywnościowych o łącznym tonażu 11.960 kg i wartości 77.609,22 zł (w tym obywateli Ukrainy).

Na realizację zadania z otrzymanej dotacji gmina Tychy wydatkowała kwotę 39.199,60 zł.

W 2023 wydano 34 skierowania do funkcjonującego w mieście od września 2022 Sklepu Społecznego oferującego artykuły codziennego użytku, tj. żywność, art. chemiczne itp. w niższych cenach. Z powyższej oferty mogą korzystać mieszkańcy miasta, którzy ukończyli 60 rok życia lub otrzymali skierowanie z tutaj. Ośrodka (w tym obywateli Ukrainy).

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy obywatele tego państwa, którzy przekroczyli granicę Polski od 24 lutego 2022 roku zostali objęci pomocą z

Funduszu Pomocy na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Każdemu Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP został uznany za legalny w związku z konfliktem przyznano jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczone utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej i opłaty mieszkaniowe. W Tychach w 2023 roku wypłacono 657 świadczeń dla 506 osób dorosłych i 151 dzieci i młodzieży na kwotę 197.100 zł.

W ramach art. 29 w/w ustawy w powiązaniu z ustawą o pomocy społecznej przyznano również pomoc pieniężną i niepieniężną.

Opłacono 4.422 posiłki w żłobkach, przedszkolach i szkołach dla 63 dzieci z 41 rodzin (w tym 32 dzieci w wieku 0-7 w żłobkach, przedszkolach i oddziałach przedszkolnych oraz 32 dzieci w szkołach) na łączną kwotę 38.756,78 zł.

Przyznano również 3 osobom zasiłki stałe wypłacając 13 świadczeń na kwotę 4.532,60 zł oraz 5 rodzinom zasiłki okresowe – 12 świadczenia na kwotę 7.889,63 zł.

W 2023 roku 32 osoby realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Obywatelom Ukrainy w 2023 r. opłacano również składki na ubezpieczenie zdrowotne:

- dla 3 osób pobierających zasiłki stałe opłacono 13 składek zdrowotnym na kwotę 407,93 zł,

- dla 12 osób objętych Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego opłacono 69 składek na kwotę 4.464,99 zł.

Ponadto wydano 24 skierowania dla 81 osób do magazynu żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym oraz skierowania dla 4 osób do sklepu społecznego.

2. Pomoc osobom starszym

Usługi opiekuńcze są świadczone dla osób niesamodzielnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie jej zapewnić. Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu potrzeb życia codziennego (np. zakupy, sprzątanie, załatwianie spraw urzędowych), zabiegi higieniczne organizowanie kontaktów z otoczeniem.

Zakres ustalony jest indywidualnie dla każdego podopiecznego, zgodnie z jego stanem zdrowia, w oparciu o zaświadczenie lekarskie.

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, realizowano ją w dwojaki sposób:

- przez opiekunki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji – jako wspieraniu procesu leczenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone przez 9 opiekunek ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Cena jednostkowa za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 roku wynosiła 29 zł. Łączna ilość godzin świadczonych usług w roku 2023 wynosiła – 7 596, co średnio na miesiąc wynosi – 633 godziny
- Przez opiekunki Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczo-Opiekuńczy Alicja Kluczna zgodnie z zawartą umową pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a firmą NZOZ Kluczna: Nr 130/342/21 z dnia 10.12.2021 (z późn. zm.). Cena jednostkowa za 1 godz. świadczonych usług wynosiła: w styczniu 2023r. - 29,50 zł, od lutego do czerwca 2023r. - 31,50 zł, od lipca do grudnia 2023r. - 32 zł. Liczba objętych opieką podopiecznych w okresie od I–XII 2023r. wyniosła 47 osób (średnio 33 podopiecznych miesięcznie).

Łączna ilość godzin przepracowanych przez opiekunki wynosiła - 88 896 godz. co średnio na miesiąc wynosiło - 7 408 godz.

Liczba objętych opieką podopiecznych przez NZOZ Kluczna w okresie od I – XII 2023r. wyniosła 472 osób - (średnio wynosiła miesięcznie 299 podopiecznych).

Na podstawie wywiadu środowiskowego, po ustaleniu dochodów podopiecznego, określana była procentowa odpłatność podopiecznego wg Uchwały Rady Miasta Tychy z dnia 25.03.2010r. Nr 0150/XLI/948/2010 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonanie liczbowe świadczonych godzin usług przez MOPS i FIRMĘ NZOZ Alicja Kluczna w latach 2022-2023

L.p		2022 rok	2023 rok
1	Liczba godzin usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki MOPS i opiekunki NZOZ Kluczna w Tychach	90 749	96 492
2	Średnia miesięczna liczba godzin usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki MOPS i opiekunki NZOZ Alicja Kluczna	7 562	8 041
3	Liczba osób objętych pomocą w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług pielęgnacyjnych na podstawie wydanych decyzji	472	554
4	Liczba osób równocześnie korzystających z usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki MOPS i opiekunki NZOZ Alicja Kluczna	20	22
5	Wpływy uzyskane z odpłatności podopiecznych za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi pielęgnacyjne	782 762,61	1132585,73

W ramach utrzymania trwałości projektu „ Po ludzku, po sąsiedzku u siebie” świadczone były 3 rodzaje usług :

- Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze – rehabilitacja świadczone przez firmę Reh-Med w okresie od 01.01.2023r. do 31.07.2023r. opieką objętych zostało 29 podopiecznych. Wypracowano łącznie 659 godzin, co średnio na miesiąc

wynosi 94 godziny. Łączny koszt świadczonych usług przez opiekunki Reh-Med w okresie 01.01.2023. do 31.07. 2023r. wyniósł 39 533,41 zł. Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług wynosi 59,99 zł,

- Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze- pielęgnacja świadczone przez stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „HOME CARE” w okresie od 01.01.2023r. do 31.07.2023r. opieką objętych zostało 13 podopiecznych. Wypracowano łącznie 2431 godzin co średnio na miesiąc wynosi 347 godziny. Łączny koszt świadczonych usług przez opiekunki Home Care w okresie 01.01.2023. do 31.07. 2023r. wyniósł 84 841,90 zł. Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług wynosił 34,90 zł,
- Pomoc w postaci usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania usługobiorcy w formie usług teleopieki, w ramach systemu OPOS 24 zapewnionego przez firmę „Abakus Systemy Teleinformatyczne” Sp. z o.o. Firma Sidly Sp z o.o. zapewniała 20 opasek, pełny koszt abonamentu za 1 miesiąc wynosi 36,90 zł. Firma Abakus Systemy Teleinformatyczne Sp z o.o. zapewnia 36 opasek, pełny koszt abonamentu za 1 miesiąc wynosi 36,00 zł. Wysokość odpłatności za usługi określa załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Miasta Tychy 0150/XXXII/595/05 z dnia 24.02.2005 r.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w oparciu o Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. Wykonanie tego zadania, w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, powierzone zostało w 2023 roku NZOZ Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna z Dąbrowy Górniczej .

Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług w 2023 roku wynosił: 63,60 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach od 2005r. świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Opieką w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023r. zostało objętych 46 osób.

Ilość wypracowanych godzin przez osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze od I –XII 2023r. - 7 966 godzin, co średnio na miesiąc wynosi 663 godz.

Łączny koszt świadczonych usług w okresie od I do XII 2023r. wynosił 506 637,00 zł

Odpłatność podopiecznych za świadczone usługi wynosiła - 9 881,65 zł

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczeniem niepieniężnym (usługowym) w ramach systemu pomocy społecznej. Usługi te są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

MIESZKANIA CHRONIONE

Mieszkanie Chronione Wspierane dla Osób Starszych - Ośrodek dysponuje czterema mieszkaniami, każde dla 3 osób. Przeznaczone jest dla osób starszych (60+), które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez placówkę całodobowej opieki. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej realizowaną przez tut. Ośrodek i zapewnia mieszkańcom warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integracji ze społecznością lokalną.

W 2023r. ze wsparcia w formie pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało łącznie 14 osób.

Mieszkanie Chronione Wspierane dla Osób Starszych tzw. mieszkanie rotacyjne, funkcjonowało w oparciu o utrzymanie trwałości projektu „Uruchomienie Centrum Usług Społecznościowych” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Mieszkanie, przeznaczone było dla 4 osób. Całodobowy pobyt w pokoju jednoosobowym może być zrealizowany w wymiarze do 61 dni w ciągu roku. W czasie pobytu zapewnia się specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie pielęgnacji realizowane 24h na dobę przez 7 dni w tygodniu oraz całodzienne wyżywienie.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniach chronionych wspieranych dla osób starszych ustala się na podstawie Uchwały Rady Miasta Tychy z dnia 28.05.2015r. Nr XI/144/15 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W mieszkaniu chronionym dla Osób Starszych tzw. mieszkanie rotacyjne ustala się zgodnie z w/w uchwałą proporcjonalnie do ilości wykorzystanych dni.

Z mieszkania rotacyjnego skorzystały łącznie 34 osoby, poszczególne osoby korzystały ze wsparcia kilka razy w ciągu roku.

Mieszkanie Chronione Wspierane dla Osób Niepełnosprawnych przeznaczone jest dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na niepełnosprawność potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez placówkę całodobowej opieki. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej realizowaną przez tut. Ośrodek i zapewnia mieszkańcom warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie chronione wspierane dla osób niepełnosprawnych przeznaczone jest dla 3 osób. W 2023r. ze wsparcia w formie pobytu w mieszkaniu chronionym 3 osoby

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym wspieranym dla osób niepełnosprawnych ustala się na podstawie Uchwały Rady Miasta Tychy z dnia 28.05.2015r. Nr XI/144/15 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Domy Pomocy Społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających

z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, określonych rozporządzeniem MP i PS z dnia 23 sierpnia 2012r.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Pobyt w DPS finansowany jest przez osobę skierowaną, jednak nie więcej niż 70% uzyskanego dochodu. W pozostałych kosztach pobytu uczestniczą: rodzina oraz gmina gdy środki pensjonariusza i jego rodziny nie wystarczają na zabezpieczenie wszystkich kosztów.

DPS “ŚW. Anna” w Tychach w 2023 r.

Gmina Tychy w 2023 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 68 osób umieszczonych

w Domu Pomocy Społecznej św. Anna w Tychach, skierowanych na podstawie decyzji wydanych w nowym stanie prawnym tj. od 01.01.2004r.

- Liczba osób przebywających w DPS św. Anna na dzień 31.12.2023 r., za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 49 osób
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca DPS św. Anna w Tychach w 2023 roku wynosiła: 3 841 zł
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2023r. - 20 osób
- W 2023r. 28 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS św. Anna w Tychach, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 65 272,74 zł

Obecnie oczekują na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach 44 osoby.

Specjalistyczne domy pomocy społecznej poza gminą:

W Domach Pomocy Społecznej o specjalistycznych profilach poza gminą umieszczono w 2023r. - 29 osób.

- DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych 6 osob

- DPS dla osób w podeszłym wieku 12 osób
- DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych 6 osób
- DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie 1 osoba
- DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie 2 osoby
- DPS dla osób uzależnionych od alkoholu 2 osoby

Gmina Tychy w 2023r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 141 osób umieszczonych w specjalistycznych DPS poza gminą, skierowanych na podstawie decyzji administracyjnych.

Liczba osób przebywających w DPS poza gminą Tychy na dzień 31.12.2023r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 118 osób

Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca umieszczonego w DPS poza gminą Tychy w 2023 roku wynosiła - 4 200,62 zł

W 2023 r. 37 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS poza gminą Tychy, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów oraz decyzji administracyjnych wynosiła – 122 076,86 zł

Obecnie oczekuje 12 osób na umieszczenie w specjalistycznych domach pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji kierujących.

DPS “Dom Hospicyjny”:

Gmina Tychy w 2023 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 22 osób umieszczonych

Liczba osób przebywających w DPS “Dom Hospicyjny” na dzień 31.12.2023 r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 15 osób

Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca w DPS “Dom Hospicyjny” Tychach w 2023 roku wynosiła: 5 332,51 zł

Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2023r. - 6 osób

W 2023r. 14 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS "Dom Hospicyjny" w Tychach, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 34 619,36 zł

Obecnie na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach oczekuje 11 osób

3. Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku

Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje od 2012r. Powołany został w związku z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. z późn. zm.

W Dziale realizowane są również zadania ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. z późn. zm.

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Dziale udziela się pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze.

Celem podejmowanych działań jest wzmocnienie rodziny w budowaniu stabilnego, bezpiecznego środowiska sprzyjającego prawidłowemu rozwojowi dziecka, które powinno wychowywać się w atmosferze miłości i akceptacji ze strony najbliższych.

Cele te mogą być osiągnięte poprzez nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, właściwego zaspokajania potrzeb poszczególnych członków rodziny - ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.

Zasady objęcia rodziny wsparciem.

W przypadku, gdy MOPS poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego wnioskuje o objęcie rodziny wsparciem. W tej sprawie zostaje zwołany zespół interdyscyplinarny, na którym omawiana jest sytuacja rodziny i proponowane są rodzinie formy pomocy. Skład zespołów jest zależny od potrzeb rodziny (klienci – rodzina skierowana do objęcia wsparciem, pracownik socjalny, pracownicy DRD, kurator, pedagog szkolny itp.). Zaproponowane przez zespół formy

pomocy są szczegółowo omawiane i analizowane z rodziną i to rodzina ostatecznie decyduje się na rodzaj pomocy. W oparciu o powyższe, rodzina wspólnie z asystentem sporządza plan pomocy, który jest konsultowany z pracownikiem socjalnym, a następnie realizowany w określonym czasie. Praca z rodziną przeżywającą trudności odbywa się za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

W zależności od potrzeb organizowane są spotkania rodziny i osób zaangażowanych w pracę z rodziną w celu zweryfikowania skuteczności realizowanych w rodzinie form pomocy i ewentualnej modyfikacji planu pomocy rodzinie.

Dominujące problemy w rodzinach objętych pomocą i wsparciem:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- bezrobocie
- niepełnosprawność oraz przewlekłe choroby (w tym zaburzenia i choroby psychiczne)
- uzależnienia
- przemoc
- ubóstwo

Do innej kategorii problemów należą te związane z:

- relacjami w rodzinie (w tym zaburzona komunikacja interpersonalna)
- konfliktami (w tym sytuacje około rozwodowe i około rozstaniowe)
- brakiem umiejętności społecznych (w tym niskie kompetencje rodzicielskie)

W/w trudności najczęściej współwystępują z tymi, które zostały wymienione wcześniej i wymagają podejmowania kompleksowych działań o charakterze terapeutycznym, psychoedukacyjnym, psychokorekcyjnym.

Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia to rodziny wieloprotymowe, w których często problemy gromadziły się i nawarstwiały przez długi czas (zdarza się, że przez

wiele lat). Trudno wyłonić jednoznacznie, które z katalogu trudności są dominującymi, aczkolwiek bezpośrednim powodem, dla którego rodzina może zostać objęta wsparciem asystenta rodziny jest fakt „przeżywania przez rodzinę trudności opiekuńczo-wychowawczych” (art. 8.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Dział Pomocy Rodzinie, w związku z art.8 ust.2 cyt. ustawy, udziela pomocy i wsparcia kobietom posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, które stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

Formy pomocy oferowane w Dziale Pomocy Rodzinie i Dziecku:

- pomoc psychologiczna
- pomoc pedagogiczna
- pomoc asystenta rodziny

W okresie sprawozdawczym w Dziale Pomocy Rodzinie zatrudnieni byli:

- psycholog
- specjalista pracy z rodziną
- pracownik socjalny
- 4 asystentów rodziny

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące zadania:

1. WSPARCIE SPECJALISTYCZNE (psychologiczne, pedagogiczne):

Rolą specjalisty udzielającego specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodziny z dziećmi jest dokonanie diagnozy, ustalenie planu działania, a także określenie metod i form pomocy. Specjalista (psycholog, specjalista pracy z rodziną) sporządza dokumentację w formie notatek ze spotkań, a wszelkie działania ustalane są wspólnie z klientem i podejmowane za jego zgodą. Specjalistyczne poradnictwo wykonywane jest zarówno w siedzibie MOPS, jak i w miejscu zamieszkania rodziny z dziećmi.

Pomoc specjalistyczna to pomoc w formie cyklicznych spotkań z rodziną/osobą. Liczba spotkań uzależniona jest każdorazowo od indywidualnych potrzeb osoby/rodziny. Jeżeli wymaga tego dobro Klienta i/lub problemy mają charakter złożony, konsultacje prowadzone są łącznie przez psychologa i specjalistę pracy z rodziną.

- **Pomoc psychologiczna** - najważniejszym celem pomocy psychologicznej jest wzrastająca świadomość Klienta dotycząca jego sytuacji i możliwych sposobów postępowania. W trakcie spotkań Klient pracuje nad zrozumieniem i radzeniem sobie z przeżywanymi emocjami, nad spojrzeniem na problemy z różnych perspektyw, co pozwala nabrać do przeżywanego trudności swoistego dystansu, umożliwiającemu Klientowi poszukiwanie rozwiązań.

W roku sprawozdawczym z konsultacji psychologicznych skorzystało 56 osób/rodzin, udzielono 230 porad.

- **Pomoc pedagogiczna** - polega na wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijaniu ich kompetencji rodzicielskich w celu poprawy relacji w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji rodzic - dziecko. W ramach pomocy pedagogicznej mają miejsce również spotkania z dziećmi i młodzieżą, których celem jest pomoc w radzeniu sobie z emocjami, trudnościami związanymi z relacjami w rodzinie oraz w grupie rówieśniczej.

W roku sprawozdawczym z konsultacji pedagogicznych skorzystało 53 osób/rodzin, udzielono 315 porad.

2. WSPARCIE ASYSTENTA RODZINY.

Działania Działu w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej skierowane są do rodzin przeżywających trudności życia codziennego, związanego zwłaszcza z opieką i wychowaniem dzieci. Praca asystenta rodziny prowadzona jest bezpośrednio w środowisku rodzinnym. Ta forma pomocy udzielana jest szczególnie rodzinom, w których istnieje zagrożenie, że dzieci mogą zostać umieszczone w pieczy zastępczej. Asystenci pracują również z rodzinami, których dzieci już przebywają w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej, a istnieje szansa ich powrotu do rodziny. Praca asystenta rodziny opiera się na poszukiwaniu zasobów w rodzinie oraz w środowisku jej funkcjonowania i wykorzystywaniu tych zasobów do rozwiązywania trudności jakie rodzina przeżywa. W oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, asystenci rodziny MOPS w Tychach udzielają rodzinie pomocy m. in. :

- w poszukiwaniu możliwości wynikających z zasobów rodziny oraz środowiska lokalnego w rozwiązywaniu problemów: opiekuńczych i wychowawczych z dziećmi, socjalnych, psychologicznych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, w tym zarządzanie budżetem,
- w podejmowaniu różnego rodzaju aktywności m. in. do : udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, poszukiwaniu pracy, itp.

Udzielenie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny następuje na wniosek i za zgodą rodziny, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny organizowane są - nie rzadziej niż raz na pół roku - spotkania zespołu interdyscyplinarnego. Dla rodzin objętych koordynacją asystenta (ustawa „Za Życiem”) spotkania zespołu są organizowane nie rzadziej niż raz w miesiącu. Spotkania mają na celu ocenę sytuacji rodziny oraz ewentualną modyfikację planu pomocy rodzinie.

Liczba zespołów interdyscyplinarnych: 112 zespołów

Objęcie rodziny koordynacją asystenta rodziny w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” następuje na wniosek kobiety/rodziny.

Zgodnie z art. 8 ust.1 cyt. Ustawy, w/w kobiety/rodziny uprawnione są do skorzystania z poradnictwa w zakresie:

- przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka
- wsparcia psychologicznego
- pomocy prawnej, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej

Dane statystyczne dotyczące wsparcia asystenta rodziny:

W 2023 roku asystenci rodziny objęli wsparciem łącznie:

- 71 rodzin :
- 160 dzieci w tym :
 - 8 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
 - 3 dzieci umieszczonych w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych
 - 6 dzieci umieszczonych w Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat”
 - 3 dzieci umieszczonych w Specjalnych Ośrodkach Wychowawczych

Struktura rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny:

- 24 rodziny z jednym dzieckiem
- 18 rodzin z dwójką dzieci
- 29 rodzin z trójką i więcej dzieci

➤ **Liczba godzin pracy asystentów :**

- 1 umowa zlecenie : 1194 godziny
- 3 etaty

3. WARSZTATY I SZKOLENIA:

W 2023r. odbyły się 2 edycje warsztatów ukierunkowanych na podniesienie kompetencji rodzicielskich w ramach programu „Akademia Rodzica”. W ramach każdej edycji odbyło się 10 spotkań, na których realizowane były poszczególne bloki tematyczne.

Terminy realizacji programu:

- I EDYCJA – od marca 2023r. do czerwca 2023r.

Beneficjentami programu było 9 osób wytypowanych do udziału w programie przez asystentów, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach i kuratorów rodzinnych. Spośród tych osób 7 ukończyło zajęcia i otrzymało potwierdzenie udziału w szkoleniu.

- II EDYCJA - od września 2023r. do grudnia 2023r.

Beneficjentami programu było 10 osób wytypowanych do udziału w programie przez kuratorów rodzinnych, asystentów i pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. 9 uczestników ukończyło zajęcia i otrzymało potwierdzenie udziału w szkoleniu.

Ponadto uczestnicy mieli możliwość korzystania dodatkowo z indywidualnych konsultacji ze specjalistami.

4. Dział Pieczy Zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia od 10.10.2011 roku Nr 0050/208a/11 wyznaczony został z dniem 01 stycznia 2012 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej realizujący zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

Rodziny zastępcze

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku wysokość miesięcznego świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wypłacana jest w zależności od formy rodziny zastępczej.

Rodziny zastępcze ustanowione przed 01.01.2012r., otrzymują miesięczne świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, z uwzględnieniem wieku dziecka, stanu zdrowia oraz stopnia

pokrewieństwa z dzieckiem. Ze świadczeń finansowych na zasadach ustawy o pomocy społecznej korzystało w 2022r., 9 rodzin.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje również możliwość przyznania dodatkowych, fakultatywnych świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych i tak są to:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania - przyznane było dla 44 dzieci na kwotę 13.600,00 zł
- środki na utrzymanie lokalu dla 3 zawodowych rodzin zastępczych – wypłacono 47 świadczeń na kwotę 34.739,76 zł
- remont lokalu –świadczenie takie otrzymały 3 rodziny zawodowe na kwotę 10.332,00 zł

Rodziny zastępcze objęte były pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych, specjalisty pracy z rodziną oraz mają zapewnioną bezpłatną pomoc psychologiczną i prawną.

W odniesieniu do ubiegłych lat liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtuje się następująco:

	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Liczba rodzin zastępczych	153	143	147	142	151
Liczba dzieci	216	193	205	195	214

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

➤ rodzina zastępcza

- spokrewniona (tylko rodzeństwo i dziadkowie dziecka)

- niezawodowa

- zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna

- rodzinny dom dziecka

Na terenie miasta Tychy w 2023 roku funkcjonowało łącznie 151 rodzin zastępczych z tego:

- 96 rodzin to rodziny zastępcze spokrewnione, w których wychowywało się 118 dzieci
- 49 rodzin to rodziny zastępcze niezawodowe, w których wychowywało się 62 dzieci
- 6 rodzin to rodziny zastępcze zawodowe, w których wychowywało się 34 dzieci.

Łącznie w 2023r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 214 dzieci.

Rodziny zastępcze, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, objęte są pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2023 roku w Dziale Pieczy Zastępczej zatrudnionych było na umowę o pracę czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania koordynatora wykonywane były również przez pracowników socjalnych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Ocena ta powinna być przeprowadzana w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2023r. przeprowadzono 259 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W skład zespołu zapraszani byli zawsze: rodzice zastępczy, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej (kierownik, specjalista pracy z rodziną, koordynator, psycholog), asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz w zależności od potrzeb: pracownik socjalny, kurator sądowy, przedstawiciel Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, pedagog lub psycholog szkolny.

Każdorazowo podczas prac zespołu zostaje dokonana ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz ustalany jest plan pracy z dzieckiem i

rodziną zastępczą. O ustaleniach zespołu informowany jest Sąd Rodzinny. Następnie, realizacja ustalonego planu jest monitorowana przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych, specjalistów pracy z rodziną podczas indywidualnych wizyt w środowisku i na bieżąco dokonana jest ocena sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W 2023 roku 13 dzieci opuściło rodziny zastępcze na terenie Miasta Tychy. Szóstka dzieci powróciła pod opiekę rodzica biologicznego. Trójka dzieci została umieszczona w innych rodzinach zastępczych na terenie miasta Tychy. Natomiast siedmioro dzieci zostało adoptowanych. Dwójka dzieci została umieszczona w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Tychach oraz dwójka dzieci została umieszczona w rodzinnym domu dziecka poza miastem Tychy.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.
Liczba rodzin	3	3	2	2	3
Liczba dzieci	29	23	28	22	22

W rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczane są dzieci, które w sposób nagły zostały pozbawione opieki rodziców (dotychczasowych opiekunów), lub opieka była sprawowana w sposób nienależyty, zagrażający bezpośrednio ich zdrowiu oraz dzieci w stosunku do których rodzice biologiczni podjęli decyzję o zrzeczeniu się praw rodzicielskich. Wszystkie dzieci mogą przebywać w pogotowiu do czasu uregulowania ich sytuacji przez Sąd co jest niezbędne do przeprowadzenia procesu adopcyjnego, czy też umieszczenia w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zdarza się że rodzice biologiczni, których dzieci zostały umieszczone w pogotowiu rodzinnym podejmują skuteczne działania w celu ich odzyskania. O powrocie dziecka pod opiekę rodziców biologicznych każdorazowo decyduje Sąd Rodzinny.

W pogotowiach rodzinnych w roku 2023 :

- 3 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych
- 6 dzieci zostało adoptowane przez rodzinę w kraju
- na dzień 31.12.2023r. w trzech pogotowiach przebywało 19 dzieci

Natomiast w 2 rodzinach zawodowych w 2023r.- na dzień 31.12.2023r. przebywało 7 dzieci. Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przeprowadzanie wywiadów – opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W roku 2023 przeprowadzono 29 wywiadów – opinii (głównie dla kandydatów spokrewnionych z dzieckiem często wraz z opinią psychologiczną). Wywiady przeprowadzane były na zlecenie Sądu Rodzinnego.

Aby zwiększyć liczbę kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych w 2023r. promowano zastępcze formy opieki w cyklicznie ukazujących się w prasie lokalnej oraz w na stronie internetowej Ośrodka artykułach dotyczących tematyki pieczy zastępczej. Celem było wskazanie zapotrzebowania oraz dostarczenie podstawowych informacji o zasadach pełnienia funkcji rodziny zastępczej. We współpracy z Urzędem Miasta Tychy konturowano od 2021 roku prowadzenie kampanii „Zaproś Miłość” na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Celem kampanii było nowych kandydatów na rodziny zastępcze, propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego. W ramach kampanii ukazały się artykuły prasowe, informacje o idei rodzicielstwa zastępczego, ulotki rozmieszczone zostały citylighty. W pierwszym półroczu 2023 r. odbyło się spotkanie zorganizowane we współpracy Urzędu Miasta Tych, Miejskiego Centrum Oświaty i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z udziałem pracowników Działu Pieczy Zastępczej oraz pedagogów szkolnych, mające na celu propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego. W dziennikach elektronicznych ukazały się informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego oraz materiały reklamowe. W okresie przed Świątami Wielkanocnymi rozwieszono plakaty w miejscach publicznych dotyczące Kampanii „Zaproś Miłość”.

Prowadzono promocję rodzicielstwa zastępczego podczas pikniku, który odbyły się w dniu 27 maja 2023r. - Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Dnia Dziecka, którego formułą było zaproszenie obecnych rodzin, jak również osób zainteresowanych tworzeniem pieczy zastępczej. Celem pikniku była integracja

obecnych rodzin zastępczych, jak również udzielania szczegółowych informacji o idei rodzicielstwa zastępczego dla przyszłych kandydatów na rodzinę zastępczą. Na Piknik zostało zaproszonych 45 rodzin zastępczych, gdzie łączna liczba dzieci wynosiła ok. 70 wraz z dziećmi biologicznymi. Kontynuowano działania podstrony internetowej https://www.mops.tychy.pl/zapros_milosc/index.html.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Zawarte zostały porozumienia:

- z 22 Powiatami w sprawie ponoszenia przez te Powiaty kosztów utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Tychy. Na zasadach tych Porozumień w tyskich rodzinach zastępczych przebywało 37 dzieci pochodzących z terenu innych Powiatów.
Łączny koszt wyniósł: 314.132,77zł

Ponadto w związku z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust.5 powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza zawiera z powiatem porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym zawarto stosowne porozumienia z powiatami, w których rodziny zastępcze objęte są opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku powyższym inne powiaty pokrywają koszty objęcia opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej dla 28 dzieci. **Łączny koszt wyniósł: 58.375,38 zł**

- z 29 Powiatami w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu naszego Powiatu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Na zasadach tych Porozumień w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych Powiatów przebywało 41 dzieci pochodzących z Miasta Tychy. **Łączny koszt wyniósł – 415 133,62 zł**

Ponadto w związku z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust.5 powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza zawiera z powiatem porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym zawarto stosowne porozumienia z powiatami, w których rodziny zastępcze objęte są opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku powyższym Miasto Tychy pokrywało koszty objęcia opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej dla 27 dzieci. **Łączny koszt wyniósł: 53 202,30 zł**

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku realizowano następujące Porozumienia w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów:

- Powiat Kłobucki: 5 dzieci - koszt: 381.355,49 zł
- Powiat Zawierciański: 1 dziecko – koszt: 118.857,06 zł
- Powiat Buski: 1 dziecko – koszt: 118. 004,20 zł
- Powiat Kazimierza Wielka: 3 dzieci - koszt: 57.949,83 zł
- Powiat Miechów: 2 dzieci - koszt: 52.524,12 zł
- Powiat Nowy Sącz: – 2 dzieci - koszt: 75.370,60 zł

W 2023r. realizowano również 1 Porozumienie z Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania 1 dziecka w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Łodzi: koszt - 76.451,48 zł

Od stycznia do grudnia 2023r. realizowano również 1 Porozumienie z Województwem Podkarpackim - Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania 1 dziecka w placówce opiekuńczo-terapeutycznej: koszt - 102.164,66 zł

Łączny koszt wyniósł 982.677,44 zł.

W placówkach opiekuńczo –wychowawczych poza miastem Tychy przebywały dzieci umieszczone tam ze względu na brak miejsc w funkcjonujących na terenie miasta placówkach: Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat”, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku realizowano następujące 1 Porozumienie w sprawie ponoszenia przez powiat bieruńsko-lędziński kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie Miasta Tychy.

Łączny koszt wyniósł 81.667,17 zł.

Od stycznia do grudnia 2023r. zgodnie z art. 18 ust. 3 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych finansowano pobyt dla 8 dzieci pozbawionych opieki z Miasta Tychy przebywających zgodnie z postanowieniem sądu w zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej. Sąd podejmuje decyzję o umieszczeniu w zakładach opiekuńczych w stosunku do dzieci, które z uwagi na swój stan zdrowia wymagają specjalistycznej, medycznej, całodobowej opieki i rehabilitacji. Miesięczna opłata za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka w powyższych placówkach jest nie mniejsza niż 200% najniższej emerytury i tym samym zależna od jej wysokości.

Od stycznia do grudnia 2023r. realizowano następujące Porozumienia i Umowy w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pozbawionych opieki rodziców i pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych:

- Częstochowa - 4 dzieci
- Kraszewo-Czubaki -1 dziecko
- Kamieniec Zbrostawice -1 dziecko
- Rydułtowice -1 dziecko
- Wierzbice -1 dziecko

Łączny koszt w 2023 roku wyniósł 249 502,38 zł

Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Program ten popularyzuje konieczność tworzenia zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeby w tym zakresie nie maleją. Wciąż wiele dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej potrzebuje stabilnego, rodzinnego środowiska w którym doświadczą prawidłowych relacji oraz będzie mogło rozwijać swój potencjał i kreować poczucie własnej wartości. W działaniach na rzecz rodzicielstwa zastępczego szczególny nacisk został położony na:

- promowanie zastępczych form opieki rodzinnej,
- pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w ich funkcjonowaniu.

Program zakłada również coroczną organizację Pikniku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz Dnia Dziecka, który jest atrakcyjną formą integracji rodzin zastępczych oraz okazją do promowania rodzicielstwa zastępczego.

Program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

Podczas roku 2023 trwały rozmowy z 35 rodzinami zainteresowanymi tworzeniem rodzinnej pieczy zastępczej. W wyniku rozmów 32 osób zadeklarowało chęć podjęcia roli rodziny zastępczej i złożyło prośby o udział w procedurze kwalifikacyjnej oraz w szkoleniu.

Przeprowadzono w 2023r. 2 edycje szkolenia: pierwsza na przełomie kwiecień – czerwiec oraz kolejną, która rozpoczęła się w listopadzie.

W trakcie procedur kwalifikacyjnych w pierwszej edycji wiosennej 2023r. 12 osób uzyskało zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia niezawodowej rodziny zastępczej, z tego 12 osób, które ukończyło szkolenie w czerwcu 2023r. i spełniły

ustawowe kryteria. Natomiast 2 osoby odbyły szkolenie u innego organizatora pieczy zastępczej, a otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne w tut. Ośrodku. Kolejna edycja szkolenia odbyła się w listopadzie. W procedurze wstępnej kwalifikacyjnej wzięło udział 7 osób, które otrzymały kwalifikacje wstępne.

Ponadto w 2023r. 3 osób nie wydano kwalifikacji wstępnych w związku z powyższym małżonkom odmówiono udziału w dalszym postępowaniu. Pięć osób otrzymało kwalifikacje wstępne, jednak zrezygnowały w dalszej procedurze kwalifikacyjnej, nie wzięły udziału w szkoleniu.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych

Rodzice których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci.

Łącznie w 2023r. wydano 513 decyzji dotyczących ponoszenia odpłatności rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych:

- w 187 decyzjach zobowiązano rodziców biologicznych dzieci do ponoszenia odpłatności
- w 101 przypadkach odstąpiono od nałożenia odpłatności co wiąże się z faktem, iż rodzina wykazała się dochodem poniżej kryterium dochodowego, bądź trudną sytuacją rodzinną
- w 225 przypadkach umorzono nałożoną odpłatność z uwagi na okoliczności o których szczegółowo mówi Uchwała Rady Miasta Tychy nr XVI/326/20 z dnia 30 kwietnia 2020r.

Usamodzielnienie wychowanków z placówek

W roku 2023 placówki opuściło 18 wychowanków i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z czego:

- 20 osób opuściło tyskie placówki opiekuńczo-wychowawcze: Placówkę Pieczy Zastępczej „Kwadrat”- 7 osoby (w tym jeden obywatel Ukrainy), Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1 – 9 osób (w tym jeden obywatel Ukrainy), Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 2 – 4 osoby, (opiekunami

usamodzielnienia zostali wyznaczeni wychowawcy placówek), z czego 15 osób podjęło współpracę z pracownikiem socjalnym Działu Pieczy Zastępczej

- 2 osoby opuściły inne placówki opiekuńczo – wychowawcze
- 10 osób opuściło Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, Zakład Poprawczy i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii.

Łącznie proces usamodzielnienia rozpoczęło 28 osób, które opuściły różne typy placówek

W roku 2023r. :

- 1 osoba skorzystała z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, średnio w wysokości po 1.799,00 zł,
- 6 osób skorzystało z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w łącznej wysokości 44.810,00 zł

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie i pieniężna na usamodzielnienie była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia z przeznaczeniem na poprawę warunków mieszkaniowych oraz zakup pomocy szkolnej, np. komputera.

Ponadto:

- pomoc na kontynuowanie nauki pobierało 12 wychowanków placówek.
 - 3 osobom uchylono decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Głównym powodem było zaprzestanie kontynuowania nauki
 - 2 osoby usamodzielnili się i zakończyły proces usamodzielnienia

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych

W roku 2023 w rodzinie zastępczej uzyskało pełnoletniość 8 osób.

Większość osób -6 pozostało w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

W roku 2023, trzy osoby skorzystały z pomocy na zagospodarowanie w formie pieniężnej. Pomoc ta była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia

wszystkich wychowanków, objętych procesem usamodzielnienia. W większości pomoc ta była realizowana na poprawę warunków mieszkaniowych lub zakup pomocy naukowej w postaci komputera. Wysokość pomocy wynosiła łącznie 5.860,00 zł.

2 osoby skorzystały z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Średnio wysokość tej pomocy wyniosła 4.486,00 zł. Pomoc ta była przeznaczona na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej, w tym: na poprawę warunków mieszkaniowych.

W roku 2023 łącznie procesem usamodzielnienia było objętych 45 osób opuszczające rodziny zastępcze, z czego:

- 19 osób mieszkających na terenie naszego miasta i otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki z naszego ośrodka
- 12 osób objętych procesem usamodzielnienia na terenie naszego miasta, którzy tu zamierzają się osiedlić, z nimi jest prowadzona praca socjalna oraz wywiady środowiskowe przez pracowników naszego ośrodka. Osoby te otrzymują świadczenie z innych powiatów.
- 11 osób, które nie otrzymują pomocy na kontynuowanie nauki, ale są w procesie usamodzielnienia
- 3 osób otrzymujących pomoc z tutejszego Ośrodka, ale mieszkających poza Tychami.

Ponadto na dzień 31.12.2023r. 38 wychowanków objętych procesem usamodzielnienia pozostaje w rodzinach zastępczych. Osoby mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone programy usamodzielnienia. Wychowankowie nie otrzymują świadczeń na kontynuowanie nauki, ponieważ świadczenia na pokrycie kosztów zwianych z ich utrzymaniem otrzymują rodziny zastępcze do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Mieszkanie treningowe

W 2023r. w mieszkaniach treningowych w Tychach przebywało łącznie 7 osób w tym:

- 7 wychowanków placówek

Wszyscy mieszkańcy mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone zostały indywidualne programy usamodzielnienia. Dodatkowo mieszkańcy podpisują regulamin pobytu w mieszkaniach chronionych- treningowych. Wychowankowie mają możliwość pozostania w mieszkaniu chronionym do czasu usamodzielnienia się, otrzymania mieszkania z zasobów gminy lub pozyskania środków na wynajem lokalu. Miesięczna opłata za pobyt ustalana jest na poziomie 10% dochodu własnego osoby w nim przebywającej, nie więcej jednak niż wynosi koszt utrzymania jednego mieszkańca zgodnie z Zarządzeniem nr 0050/16/2023 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 19 stycznia 2023 wynosił 284,23 zł miesięcznie.

Interwencje

Do działań o charakterze interwencyjnym zalicza się min. interwencyjne umieszczania dzieci w pogotowiach rodzinnych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Umieszczenia takie następują w wyniku bezpośredniego zagrożenia zdrowia, bezpieczeństwa czy też życia dziecka lub na postanowienie Sądu Rodzinnego z klauzulą natychmiastowej wykonalności. W 2023 roku umieszczono:

- 3 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej (w tym dwóch obywateli Ukrainy)
- 2 dzieci w rodzinie spokrewnionej

Skierowania do Placówki Pieczy Zastępczej

W roku 2023 wydano 19 skierowań do placówki opiekuńczo – wychowawczej w Tychach. Umieszczono jedno dziecko w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Łodzi - na terenie innego powiatu. Na dzień 31.12.2023r. na umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej oczekuje 1 dziecko.

Ponadto ze względu na brak miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej poza Miastem Tychy umieszczono 11 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gdzie

skierowanie wydały inne powiaty tj. powiat Zawierciański oraz powiat Nowosądecki, powiat Miechowski, powiat Kazimierza Wielka oraz powiat Kłobucki.

II. Pomoc instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego

Filia Placówki Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach funkcjonuje na podstawie przepisów Ustawy o Pomocy Społecznej – w oparciu o rozdział 3 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz.U. z dnia 21 lipca 2011r.). Placówka przeznaczona jest dla 20 dzieci w wieku 7-16 lat z rodzin dysfunkcyjnych przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Celem działalności Placówki jest:

- wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- zapewnienie opieki i bezpieczeństwa w czasie wolnym,
- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- wspieranie w nauce i odrabianiu zadań domowych,
- indywidualna pomoc specjalistyczna,
- rozwijanie zainteresowań,
- współpraca ze środowiskiem rodzinnym i szkolnym,
- współpraca z organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.

„BAZA” Placówka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w pierwszym półroczu bieżącego roku objęła swoją opieką 84 dzieci z 56 środowisk- dane dotyczące obu Placówek, z czego przy ul. Batorego 57 –

51 dzieci z 37 środowisk, a przy ul. Katowickiej 229 – 33 dzieci z 19 środowisk. W Placówce zatrudnieni są: kierownik, psycholog, 4 wychowawców w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach prac społecznie użytecznych zatrudnione były 2 osoby, współpracowaliśmy również z 6 wolontariuszami. Pracownicy Placówki uczestniczyli w ubiegłym roku w 13 szkoleniach, 2 konferencjach i 10 spotkaniach superwizyjnych.

W 2023 roku do Placówki uczęszczało:

- **42 dzieci** wychowujących się w rodzinach niepełnych,(16 dzieci z ul. Katowickiej i 26 dzieci z ul. Batorego 57);
- **29 dzieci** z rodzin z problemem alkoholowym (18 dzieci z ul. Katowickiej 229 i 11 dzieci z ul. Batorego 57);
- **13 dzieci** z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego z PPP (w tym 6 dzieci z ul. Katowickiej 229 i 7 z ul. Batorego 57);
- **12 dzieci** z opinią z PPP o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości dziecka (9 dzieci z ul. Katowickiej 229 i 3 z ul. Batorego 57);
- **7 dzieci** objętych stałą kontrolą i leczeniem psychiatrycznym (1 dziecko z ul. Katowickiej 229 i 6 z ul. Batorego 57);
- **8 dzieci** uchodźców z Ukrainy (0 dzieci z ul. Katowickiej 229 i 8 dzieci z ul. Batorego 57);
- **6 dzieci** z orzeczeniem o niepełnosprawności (w tym 2 dzieci z ul. Katowickiej 229 i 4 z ul. Batorego 57);
- **5 dzieci** w trakcie diagnozy w PPP (1 dzieci z ul. Katowickiej 229 i 4 z ul. Batorego 57).

Do Placówki uczęszczają dzieci z różnych środowisk, niejednokrotnie dobrze sytuowanych finansowo, nie korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, mających jednak problemy rodzinne i wychowawcze. Do najczęściej zgłaszanych przez rodziców oraz obserwowanych przez pracowników Placówki problemów

wychowanków należą m.in.: zaburzenia zachowania, problemy w nauce, trudności wynikające ze zdiagnozowanych deficytów (orzeczenia o niepełnosprawności, opinie z PPP, leczenie psychiatryczne). Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne obniżenie progu wiekowego pierwszej inicjacji nikotynowej, korzystania z e-papierosów, inicjacji alkoholowej oraz dokonywania drobnych kradzieży w okolicznych sklepach. Pomimo przeprowadzenia wielu zajęć i rozmów z dziećmi i rodzicami, skuteczność oddziaływań Placówki jest ograniczona ze względu na dużą akceptację rówieśniczą tych zachowań oraz brak prawidłowych wzorców w rodzinie. Tylko część wychowanków wychowuje się w rodzinach, w których występuje problem alkoholowy (29 dzieci), bezrobocie czy też deklarowana bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. 42 dzieci wychowywało się w rodzinach niepełnych. Samotne rodzicielstwo powoduje rozluźnienie bądź zerwanie kontaktów dziecka z drugim rodzicem, co wpływa niekorzystnie na jego rozwój społeczno-emocjonalny, obniża samoocenę, powoduje brak zaufania do dorosłych. Samotnie wychowujący rodzic, w większości aktywny zawodowo, najczęściej skupia się na zaspakajaniu potrzeb materialnych swojej rodziny. Odbywa się to jednak kosztem spędzonego wspólnie z dziećmi czasu i poświęcania im uwagi. Dzieci rekompensują sobie te potrzeby w najbliższym otoczeniu, czerpiąc z niego niejednokrotnie niewłaściwe wzorce i zachowania.

W 2023 roku w Placówce realizowane były następujące programy specjalistyczne:

- **program profilaktyczno – edukacyjny „Życiowe ABC”**
- **program socjoterapeutyczny „Emocjonalne ABC”,**
- **program survivalowy „Szkoła przetrwania”,**
- **program zajęć dla rodziców „Świadomy rodzic”.**

W Placówce Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” w 2023 roku realizowany był program profilaktyczno – edukacyjny **„Życiowe ABC”**, który miał na celu nabycie przez wychowanków umiejętności prawidłowego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym oraz wzmocnienie ich samodzielności w życiu codziennym. W trakcie zajęć dzieci poznały techniki efektywnego zarządzania czasem, ćwiczyły

umiejętność proszenia o pomoc oraz dowiedziały się jak prawidłowo budować relacje. Ponadto uświadomiły sobie wartość pracy i szacunek do pieniądza. Wychowankowie utrwaliли również wiedzę na temat zasad ruchu drogowego. Podczas zajęć wykorzystywane były różnorodne metody, np. burza mózgów, metoda projektu, scenki, dyskusja, pogadanka. Dzieci pracowały indywidualnie lub w grupach. Dzięki temu zajęcia były atrakcyjne, a każde dziecko miało możliwość wykazania się. Na zajęciach wykorzystano wiele środków dydaktycznych, np. fotografie, zabawki imitujące przedmioty używane w życiu codziennym, np. kasa fiskalna, tablica, film. Dzięki temu wychowankowie łatwiej przyswajali wiadomości. Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia kulinarno – praktyczne, podczas których dzieci samodzielnie przygotowały pizzę, gofry, tortille z warzywami, szarlotkę oraz sok warzynno – owocowy itp. Dzięki tym zajęciom, dzieci utrwaliły wiedzę dotyczącą higieny rąk i stanowiska pracy, poznały nowe smaki oraz dzięki nabyciu nowych umiejętności zwiększyły swoje poczucie wartości.

Równoległe z zajęciami profilaktyczno-edukacyjnymi realizowane były również zajęcia socjoterapeutyczne pod nazwą „**Emocjonalne ABC**” skierowane do wychowanków Placówki zagrożonych niedostosowaniem społecznym w celu podniesienia ich kompetencji emocjonalno-społecznych. Zajęcia ukierunkowane były na rozwój zdolności radzenia sobie z problemami związanymi z procesem rozwojowym, okazywania empatii i rozumienia własnych emocji. Podczas zajęć grupowych i indywidualnych dzieci ćwiczyły: rozpoznawanie i nazywanie emocji oraz umiejętność zapanowania nad nimi, wczuwanie się w stan emocjonalny innych osób oraz szanowania uczuć drugiej osoby. Podczas zajęć omawiane były obowiązujące reguły społeczne, czyli jak odpowiednio zachować się w różnych sytuacjach społecznych. Dzieci doskonaliły również umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji.

Zajęcia survivalowe „**Szkoła przetrwania**” dzięki swej atrakcyjnej formie pobudzały dzieci do aktywnego działania i uczenia się niezbędnych umiejętności do osiągnięcia ogólnie pojętej zaradności życiowej. Wychowankowie regularnie uczestniczący w zajęciach poprawili swoją sprawność ruchową, nabyli wiedzę oraz umiejętności związane z planowaniem, pozyskiwaniem wody, rozpoznawaniem roślin jadalnych, prawidłowym nawodnieniem i odżywianiem organizmu oraz orientacją przestrzenną.

Część zajęć odbywało się w terenie, co pozwoliło na wykorzystanie naturalnych możliwości przyrodniczych oraz różnorodnych środków dydaktycznych.

W Placówce Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „Baza” prowadzone były również zajęcia arteterapeutyczne pobudzające wszechstronny rozwój dzieci. Charakter warsztatowy pozwalał uczestnikom obniżyć napięcie, swobodnie wypowiadać się werbalnie i poprzez sztukę, ułatwić nawiązywanie kontaktów rówieśniczych oraz podnieść poziom samoakceptacji. Zajęcia plastyczne miały przede wszystkim sprawiać przyjemność i mieć charakter zabawy, podczas której dzieci uzewnętrzniały swoje stany emocjonalne, uwrażliwiały się na piękno przyrody, wypowiadały poprzez własną twórczość. Udział w zajęciach umożliwił wychowankom ujawnienie własnych myśli i uczuć oraz obrazu świata widzianego z ich perspektywy.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych Placówka corocznie prowadzi również zajęcia dla chętnych rodziców wychowanków, w tym roku pod hasłem „**Świadomy rodzic**”. Celem realizowanego programu „Świadomy rodzic” było podniesienie kompetencji wychowawczych oraz świadomości rodzicielskiej chętnych rodziców wychowanków Placówki. W 2023 roku w obu Placówkach odbyło się 10 spotkań tematycznych, w których uczestniczyło łącznie 30 rodziców (13 - Katowicka 229, 17 - Batorego 57). Podczas zajęć rodzice chętnie dzielili się swoimi doświadczeniami, wymieniali spostrzeżeniami. Omawiane tematy dotyczyły organizowania i wspierania aktywności dziecka – jego hobby, zarządzania kieszonkowym oraz zasad swobodnego spędzania czasu na podwórku. W styczniu rodzice uczestniczyli w Spotkaniu Karnawałowym, w czerwcu w Pikniku Rodzinnym, w grudniu w Spotkaniu Oplątkowo - Sylwestrowym. Dzięki zajęciom rodzice nauczyli się jak prawidłowo komunikować się z dzieckiem oraz jak skutecznie wzmacniać relacje w rodzinie.

Placówka oprócz wyżej wymienionych zajęć, oferowała również wychowankom wiele ciekawych, rozwijających pasje i zainteresowania aktywności oraz różne okolicznościowe atrakcje wynikające z Rocznej Planu Placówki.

W styczniu dzieci uczestniczyły w:

- Spotkaniu Karnawałowym z rodzicami,
- Balu Karnawałowym z konkursami i zabawami,

- Obchodach Dnia Babci i Dziadka - wychowankowie wręczyli seniorom z Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” własnoręcznie przygotowane laurki

W okresie ferii zimowych zorganizowane zostały:

- wyjście do kina na film „Kot w butach”,
- wyjście do kina na film „Pan Zabawka”,
- wyjazd na kulig i ognisko do Wisły Czarne z dziećmi oraz z rodzicami,
- wyjście do McDonald's dla dzieci występujących w jasełkach,
- spotkanie z dzielnicowym na temat bezpiecznych zachowań podczas ferii zimowych.

W okresie świąt wielkanocnych przeprowadzony został w Placówce **I Międzyświatlicowy Konkurs Plastyczny pod hasłem „Wielkanocny zajaczek”**, w którym wzięło udział 20 wychowanków z trzech tyskich placówek wsparcia. Wszystkie uczestniczące w konkursie dzieci otrzymały okolicznościowe dyplomy oraz nagrody i upominki.

Dodatkowo wychowankowie z filii placówki przy ul. Katowickiej 229 w ubiegłym roku uczestniczyli w zajęciach w ramach projektu realizowanego we współpracy z MCK Tychy pod nazwą **„Kultura Osiedla - Osiedle Kultury”**. Przeprowadzonych zostało 11 zajęć o charakterze warsztatowym:

- ogrodnicze połączone z nasadzeniem roślin do wykonanych w ubiegłym roku przez dzieci drewnianych donic stanowiących dekorację osiedla „Osada”,
- team buildingowe,
- kreatywne,
- survivalowe,
- stolarskie.

Większość zajęć odbywała się na zewnątrz, na terenie osiedla i pobliskiego lasu, co umożliwiało udział w nich również dzieci nie będących wychowankami naszej

Placówki. Na zakończenie projektu zorganizowane zostało ognisko z kiełbaskami i innymi przekąskami.

Dzięki współpracy Placówki ze **Stowarzyszeniem Kibice Razem** w dniu 28 maja nasi wychowankowie i ich rodzice otrzymali darmowe bilety na mecz tyskiej drużyny piłki nożnej połączony z piknikiem z okazji Metropolitalnego Święta Rodziny. 1 czerwca z okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki oraz Dnia Ojca odbył się **Piknik Rodzinny**, podczas którego wychowankowie przedstawili przygotowane występy słowno-muzyczne, składali rodzicom życzenia i wręczali upominki. Podczas pikniku chętni rodzice i ich dzieci uczestniczyli w grach i zabawach z nagrodami, tworzyli bańki mydlane, częstowali się watą cukrową, kiełbaską z grilla i napojami. W pikniku uczestniczyły 103 osoby: wychowankowie z obu Placówek, ich rodzeństwo, rodzice, wolontariusze i pracownicy Placówki. Podczas pikniku odbyło się spotkanie z dzielnicowymi, w trakcie którego dzieci miały możliwość zapoznania się z wyposażeniem policjanta, wejścia do radiowozu itp. Przeprowadzona została również pogadanka na temat bezpieczeństwa podczas zbliżających się wakacji.

W okresie wakacji letnich odbyły się 3 całonocne wycieczki:

- 27 czerwca 2023r. - Twinpigs w Żorach
- 20 lipca 2023r. - wycieczka survivalowa
- 17 sierpnia 2023r. - Park Rozrywki Krasiejów

Poza wycieczkami całonocnymi w okresie wakacji wychowankowie uczestniczyli również w wyjściach zorganizowanych:

- Basen miejski,
- OW Paprocany,
- Park Wodny,
- Podwodny Świat – bawialnia,
- Happy Day Dmuchańce
- Park Linowy Paprocany.

Udział wychowanków w wycieczkach i wyjściach zorganizowanych wpłynął na ich integrację oraz kształtowanie kultury współżycia w grupie rówieśniczej, naukę aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, możliwość sprawdzenia się w innych niż codzienne sytuacjach, uczenie się wzajemnej odpowiedzialności. Na organizację wypoczynku letniego oraz wyjść zorganizowanych w trakcie roku szkolnego przeznaczono łącznie 19 998,33zł. Z wyjazdów wakacyjnych w ubiegłym roku skorzystało 48 dzieci (28 z Placówki przy ul. Batorego 57, 20 z Placówki przy ul. Katowickiej 229). Natomiast z półkolonii letnich skorzystało 51 wychowanków (31 z Placówki przy ul. Batorego 57, 20 z Placówki przy ul. Katowickiej 229). Na zakończenie wakacji na terenie ogródka przy ul. Batorego 57 odbył się również Piknik Jubileuszowy z okazji 30-lecia działalności Placówki, w którym uczestniczyły dzieci z obu Placówek oraz zaproszeni goście (Przedstawiciele Władz Miasta, Dyrekcja MOPS). Sponsorami pikniku byli: Zakład Mięсны Burakowski, Firma ROSA, Firma MASPEX, firma Happy Day Dmuchańce.

Dodatkowo po rozpoczęciu roku szkolnego zorganizowane zostały wyjścia:

- McDonald's – dla dzieci występujących podczas Pikniku Jubileuszowego
- „Ninja park” w Tychach - z okazji Św. Mikołaja.
- na kręgielnię „U przewoźnika” w Tychach - w okresie międzyświątecznym.

W trakcie roku szkolnego 51 dzieci uczestniczyło również w cotygodniowych wyjściach na basen (22 z Placówki przy ul. Batorego 57, 29 z Placówki przy ul. Katowickiej 229) finansowanych przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy

W grudniu dzieci uczestniczyły w Wigilii zorganizowanej przez Placówkę na terenie DDPS „Wrzos”, podczas której otrzymały upominki świąteczne. Ponadto dla rodziców wychowanków oraz seniorów z DDPS „Wrzos” zorganizowane zostało Spotkanie Oplątkowo - Sylwestrowe, podczas którego dzieci przedstawiły przygotowany na tę okoliczność Występ Świąteczny.

W Placówce kierownik, wychowawcy, psycholog prowadzili pogadanki grupowe, jak i indywidualne rozmowy z dziećmi dotyczące bieżących potrzeb wychowanków, sytuacji wzbudzających niepokój dzieci, umiejętności współpracy, trudności w

nawiązywaniu prawidłowych relacji rówieśniczych, higieny osobistej, pozytywnych sposobów rozwiązywania konfliktów, motywowania do podejmowania różnych działań. Rozmowy dotyczyły przede wszystkim zachowania bezpieczeństwa w świetlicy oraz poza Placówką, zasad pracy w grupie, okazywania szacunku rówieśnikom i osobom dorosłym, zasad kulturalnego zachowania się itp. Dzieciom mającym trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności edukacyjnych udzielano pomocy poprzez organizowanie indywidualnej pomocy w nauce, odrabianiu zadań domowych, zajęć wyrównawczych pod opieką wychowawców i wolontariuszy. Dodatkowo wychowankowie byli wdrażani do samodzielności poprzez mobilizowanie do codziennego, systematycznego odrabiania zadań domowych oraz poprawy frekwencji szkolnej. W celu udzielenia skutecznego i kompleksowego wsparcia pracownicy regularnie kontaktowali z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami.

W miesiącu czerwcu odbył się remont wiaty wejściowej do Placówki przy ul. Katowickiej 229 za kwotę 6 027,00zł. Placówka przy ul. Katowickiej 229 została również doposażona w: piekarnik elektryczny, żelazko, deskę do prasowania, Big Shot do zajęć z arteterapii, 2 komody do przechowywania zabawek i artykułów plastycznych, gry dla wychowanków za łączną kwotę 3 878,89zł. W Placówce przy ul. Batorego 57 w miesiącu sierpniu wykonano montaż klimatyzacji za kwotę 49 279,95zł. Dodatkowo Placówkę przy ul. Batorego 57 doposażono w 2 komody do sali grupy starszej za kwotę 4 266,87zł. 6 krzeseł za kwotę 336zł. gry integracyjne dla dzieci za kwotę 936zł. oraz tablicę suchościeralną za kwotę 192zł.

W 2023r. wydano łącznie 7 529 posiłków za kwotę 30 116,00 zł., z czego przy ul. Batorego 57 – 3 985 posiłków za kwotę 15 940,00 zł, a przy ul. Katowickiej 229 – 3 544 posiłków za kwotę 14 176,00 zł. Na organizację Wigilii przeznaczono 1 728,00 zł. (Katowicka 229 - 783,00 zł., Batory 57 – 945,00 zł.). Natomiast na paczki świąteczne wydano 3 200,00 zł. (Katowicka 229 – 894,00zł., Batorego 57 – 2 306,00zł.).

2. Noclegownia Miejska

Noclegownia Miejska w Tychach realizuje zadania gminy o charakterze obowiązkowym. Placówka świadczy usługi bezdomnym mężczyznom z terenu miasta Tychy. Zapewnia 50 miejsc noclegowych stacjonarnych. Dodatkowo jedna sala w

okresie jesienno-zimowym tj. od października do kwietnia pełni funkcję Ogrzewalni. Głównym celem Noclegowni Miejskiej w Tychach jest ochrona zdrowia i życia osób bezdomnych. Placówka ma za zadanie zabezpieczyć podstawowe potrzeby życiowe bezdomnych przebywających na terenie miasta Tychy w postaci: schronienia, posiłku, kąpieli oraz zmiany odzieży.

Praca socjalna z osobami bezdomnymi polega przede wszystkim na:

- przeciwdziałaniu zjawisku bezdomności,
- mobilizowaniu do wyjścia z uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- złożeniu wniosku o przydział mieszkania,
- informowania o bezpłatnych poradach prawnych,
- odtwarzaniu dokumentów /dowód osobisty, świadectwa pracy, świadectwa szkolne/,
- kontakt z Urzędem Pracy,
- mobilizowaniu i poszukiwaniu pracy,
- dostęp do służby zdrowia,
- pomocy w ustaleniu stopnia niepełnosprawności,
- pomocy w ustaleniu świadczeń z ZUS,
- umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej,
- wzmacnianiu osób w poszukiwaniu swoich własnych zasobów i możliwości w drodze do usamodzielnienia.

Osoby bezdomne mają za zadanie ściśle współpracowanie z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej oraz przestrzegania regulaminu obowiązującego na terenie Noclegowni Miejskiej w Tychach.

W miesiącach od stycznia do grudnia 2023r Noclegownia Miejska udzieliła pomocy 133 osobom bezdomnym. Schronienie osobom bezdomnym jest udzielane bezpłatnie i nie jest wymagana decyzja administracyjna na pobyt.

Sytuacja finansowa osób korzystających z pomocy Noclegowni Miejskiej w Tychach przedstawiała się następująco:

- 13 osób posiadało własne świadczenia w postaci emerytury lub renty,
- 24 osoby korzystają z zasiłku stałego,
- 2 osoby otrzymywała świadczenie ZUS z uzupełnionym zasiłkiem stałym
- 33 osobom wypłacono świadczenie w postaci zasiłku okresowego,
- 29 osobom została udzielona pomoc w postaci prawa dostępu do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Spośród podopiecznych Noclegowni mieszkanie z zasobów gminy otrzymała jedna osoba. Dwie osoby zostały umieszczone w DPS. Sześcioro osobom udało się opuścić Noclegownię i wynająć kwaterę.

Na terenie Noclegowni w 2023 roku został przeprowadzony generalny remont toalety dla podopiecznych.

Od stycznia 2023r zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoby bezdomne korzystają na terenie Noclegowni z jednego gorącego posiłku .Posiłki są finansowane na podstawie decyzji z wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Pomocą objęto 64 osoby (62 bezpłatnie z programu i 2 z odpłatnością).Na terenie placówki zorganizowane zostało śniadanie wielkanocne, w którym uczestniczyło 52 osoby. Dodatkowo został zamówiony obiad w formie drugiego dania na dwa dni świąteczne dla osób bezdomnych przebywających w Noclegowni .W okresie świąt Bożego Narodzenia 47 osób skorzystało z poczęstunku Wigilijnego. W pierwszy i drugi dzień świąt Bożego Narodzenia zamówiono dodatkowo obiady w formie drugiego dania oraz produkty żywnościowe .

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w poszczególnych miesiącach przebywała następująca liczba osób.

Miesiące w 2023 r	Ilość osób
Styczeń	72
Luty	64
Marzec	64
Kwiecień	62
Maj	65
Czerwiec	56
Lipiec	48
Sierpień	49
Wrzesień	49
Październik	61
Listopad	51
Grudzień	62

Rozpiętość wiekowa osób bezdomnych korzystających z Noclegowni Miejskiej w Tychach przedstawia się następująco:

Przedział wiekowy	Ilość osób
18 - 29	7
30 - 40	19
41 - 50	29
51 - 60	41
61 - 70	27
70 +	10

Wśród osób bezdomnych przebywających lub zgłaszających się do Noclegowni Miejskiej w Tychach wzrasta liczba osób, u których występują złożone dolegliwości zdrowotne. Najczęściej są to choroby układu krążenia, układu oddechowego, narządu ruchu. Schorzenia te spowodowane są zwykle przez niezdrowy tryb życia, używki (w tym głównie alkohol), przebywanie w skrajnych warunkach atmosferycznych, brak

systematyczności w leczeniu zdiagnozowanych wcześniej chorób, unikanie kontaktów ze służbą zdrowia.

W przypadku osób chorych i niepełnosprawnych głównym elementem pracy z nimi jest:

- pomoc w uzyskaniu dostępu do usług służby zdrowia,
- pomoc w kontaktach z lekarzem,
- pomoc w umawianiu wizyt w poradni podstawowej opieki zdrowotnej oraz w poradniach specjalistycznych,
- transport do lekarza pierwszego kontaktu i specjalisty,
- monitorowanie systematycznego leczenia i zażywania lekarstw,
- pomoc w organizacji pobytu w szpitalu.

Bezdomni, których stan zdrowia znacznie się pogorszył uzyskują pomoc w skompletowaniu i złożeniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Osoby te, po przyznaniu umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności, niezdolne do pracy, mogą ubiegać się o pomoc finansową z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w postaci zasiłku stałego wraz z opłatą składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały i składka zdrowotna są przyznawane na okres trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Klienci, którzy nie posiadają własnego dochodu a wymagają systematycznego leczenia, stosowania lekarstw lub innych środków medycznych (opatrunki, bandaże itp.), mogą starać się o pomoc w postaci zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby, lub zasiłku celowego na pokrycie kosztów leków oraz leczenia. W przypadku bezdomnych nieposiadających ubezpieczenia zdrowotnego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach wydaje decyzję przyznającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowaną ze środków publicznych. Decyzja taka jest wydawana na okres 90 dni. Pomimo dużego wkładu pracowników placówki w poprawę funkcjonowania bezdomnych oraz polepszenia ich stanu zdrowia, często osoby przyjmowane do Noclegowni Miejskiej po leczeniu w

szpitalu i wymagają dalszego leczenia w poradniach podstawowej opieki medycznej i w poradniach specjalistycznych.

Bezdomni trafiający do Noclegowni są zwykle zaniedbani higienicznie, skarżą się na różnego rodzaju dolegliwości. W takich przypadkach staramy się motywować osobę do udania się na wizytę u lekarza pierwszego kontaktu. Jednocześnie wspomagamy osoby w umówieniu wizyty u lekarzy specjalistów. Wśród osób bezdomnych znajdują się także osoby będące pod opieką Poradni Zdrowia Psychicznego. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia podopiecznych wzywane jest pogotowie ratunkowe. Osoby bezdomne mogą również liczyć na pomoc w skompletowaniu i złożeniu wniosku o umieszczenie w domu pomocy społecznej. Wszyscy podopieczni Noclegowni Miejskiej w Tychach wymagający pomocy w zakresie pielęgnacji, utrzymywania higieny osobistej, przygotowania posiłków, w szczególności osoby niesamodzielne i niezaradne życiowo otrzymują na bieżąco pomoc w tym zakresie. W sytuacjach wymagających specjalistycznej pomocy usługowej osoby są kierowane do schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Podstawowym zadaniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tychach jest zapewnienie pomocy osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności. Ośrodek realizował zadania poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej, socjalnej, pomocy w ramach schronienia oraz pomocy w formie przyznania miejsc w mieszkaniach chronionych treningowych na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W okresie sprawozdawczym udzielano wsparcia w formie osobistych konsultacji, interwencji jak również przy użyciu zdalnych środków komunikacji- telefonicznie. Schronienie w OIK dostępne było całą dobę.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tychach skorzystało 312 osób (osoby liczone jeden raz bez względu na to z ilu form wsparcia skorzystały). Problemem dominującym z jakim zgłaszano

się do Ośrodka była przemoc domowa. W okresie sprawozdawczym było to 78 osób. Przyczyny zgłoszeń do OIK obrazuje poniższa tabela.

Zestawienie liczbowe - przyczyny zgłoszeń do OIK

L.p	Główne przyczyny zgłoszenia się do OIK w okresie I-XII 2023 r.	Liczba osób
1.	Przemoc domowa	78
2.	Rozwód/rozstanie	18
3.	Uzależnienie	12
4.	Śmierć bliskiej osoby- żałoba	10
5.	Choroba	5
6.	Choroba bliskiej osoby	11
7.	Bezdomność	19
8.	Trudności wychowawcze	3
9.	Niespodziewane wydarzenie losowe (np. wypadek)	0
10.	Nagła utrata pracy/przejsie na emeryturę	2
11.	Kłęski spowodowane przez naturę lub człowieka	5
12.	inne powody	149
Razem:		312

Problem uzależnienia od alkoholu lub jego konsekwencji dla członków rodzin pojawiał się w zgłoszeniach oraz w elementach pracy psychologów z klientami OIK w 29 przypadkach. Często było tak, iż nie był dominujący, ale pojawiał się wśród wielu innych trudności z którymi zgłaszały się osoby po wsparcie.

Pomoc w formie schronienia - pobyt w hostelu

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielał pomocy w ramach interwencji kryzysowej w tym w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia udzielał schronienia w hostelu. OIK dysponuje 30 miejscami noclegowymi tj. 27 miejscami w ramach hostelu oraz 3 miejscami w mieszkaniach treningowych.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w ramach schronienia skorzystały 43 osoby tj. 22 kobiety, 1 mężczyzna i 20 dzieci.

- W związku z przemocą domową z tej formy pomocy skorzystało – 13 osób w tym 6 kobiet, 7 dzieci.
- W związku z bezdomnością - 13 osób w tym 8 kobiet, 1 mężczyzna i 4 dzieci.
- W związku z innymi powodami - 17 osób w tym 8 kobiet i 9 dzieci.

Dla w/w osób oprócz schronienia zapewniono:

- możliwość przygotowania posiłków w kuchni Ośrodka
 - wsparcie psychologiczne
 - wsparcie w ramach pracy socjalnej
 - opiekunki OIK przeprowadziły 193 treningi czystości.

Zestawienie liczbowe osób w hostelu OIK na dzień 31 grudnia 2023 r.

		kobiety	mężczyźni	dzieci
Stan na dzień 31.12.2022 r.	Liczba osób - 6	2	0	4
I/2023– XII/2023r.	Przyjęto łącznie 43 osób	22	1	20
I/2023– XII/2023r.	Odeszło łącznie 41 osób	21	0	20
Stan na dzień 31.12.2023 r.	Liczba osób- 8	3	1	4

Pomoc w ramach mieszkań treningowych

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie pobytu w mieszkaniach chronionych treningowych skorzystało 8 osób w tym 2 kobiety, 1 mężczyzna i 5 dzieci.

Mieszkanie treningowe jest formą pomocy przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W mieszkaniu treningowym zapewniono usługi bytowe, podejmowano działania w kierunku rozwijania i utrwalanie samodzielności, pełnienia ról społecznych. Działania te miały na celu umożliwienie prowadzenia samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Ośrodek dysponuje trzema miejscami w dwóch mieszkaniach treningowych.

Zestawienie liczbowe osób w mieszkaniach chronionych treningowych OIK na dzień 31 grudnia 2023 r.

		kobiety	mężczyźni	dzieci
Stan na dzień 31.12.2022	Liczba osób - 5	1	1	3
I/2022– XII/2023r.	Przyjęto łącznie-3 osoby	1	0	2
I/2022– XII/2023r.	Odeszło łącznie-3 osoby	0	1	2
Stan na dzień 31.12.2023 r.	Liczba osób - 5	2	0	3

Działania psychologiczne w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

Pomoc psychologiczna

Zadaniem pomocy psychologicznej jest zapewnienie osobom w kryzysie wsparcia emocjonalnego i odzyskanie poczucia bezpieczeństwa a przede wszystkim przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. W okresie sprawozdawczym z pomocy psychologicznej skorzystały 262 osoby, udzielono 925 konsultacji.

Psycholodzy podejmowali działania interwencyjne, udzielali poradnictwa indywidualnego, rodzinnego. Pomoc udzielana była podczas osobistych spotkań w siedzibie Ośrodka, w razie potrzeby również w miejscu zamieszkania jak również w razie potrzeby w formie zdalnej - konsultacje telefoniczne.

Grupa wsparcia

W maju 2023 r. ogłoszony został nabór do dwóch grup wsparcia: dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz dla osób w kryzysie.

W związku z faktem, iż nie było wystarczającej liczby osób chętnych do udziału w grupie dla osób w kryzysie nie rozpoczęto tej formy pomocy .

Od lipca 2023 r. w OIK funkcjonowała grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. Odbyło się 8 spotkań, udział wzięło 6 osób. Grupa zakończy się w styczniu 2024r.

Psychoedukacja dla mieszkańców OIK

Psycholodzy Ośrodka przeprowadzili warsztaty dla rodziców i dzieci:

- „Budowanie więzi z dzieckiem”- udział wzięło 9 osób
- „Emocje”- udział wzięły 4 osoby
- „Dobra relacja- wzmacnianie bezpiecznej więzi rodzic- dziecko”. Warsztaty w ramach Kampanii 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży – udział wzięło 6 osób
- „Kształtowanie kompetencji z bliskimi w święta i przygotowanie kartek świątecznych” - udział wzięło 12 osób.

Szkolenia i warsztaty dla pracowników tyskich instytucji działających na rzecz rodziny

Pracownicy OIK w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. zorganizowali szkolenia i warsztaty dla pracowników tyskich instytucji działających na rzecz rodziny w których udział wzięło 146 osób:

- dla pracowników socjalnych „ Kontakt z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie w ramach procedury NK” – udział wzięło 6 osób
- dla pracowników socjalnych „Przemoc domowa- charakterystyka i interwencja” - udział wzięło 6 osób,
- dla funkcjonariuszy Policji „ Kontakt z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie w ramach procedury NK” - udział wzięło 15 osób,
- dla pracowników oświaty „ Identyfikacja symptomów krzywdzenia dzieci oraz podejmowanie skutecznej interwencji w placówkach oświatowych”- udział wzięło 60 osób,
- szkolenie w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej- udział wzięło 59 osób w tym 45 pracowników socjalnych, 14 kuratorów zawodowych.

Wsparcie socjalne

Pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielali poradnictwa socjalnego w ramach konsultacji osobistych oraz telefonicznych. Podejmowali interwencje kryzysowe, informowali o dostępnej pomocy w ramach pracy Ośrodka, o pomocy ze strony MOPS.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Udzielono 30 konsultacji socjalnych dla 26 osób. Ponadto wsparciem w ramach pracy socjalnej zostali objęci mieszkańcy hostelu oraz mieszkań treningowych.

Upowszechnianie wiedzy na temat interwencji kryzysowej

Jednym z zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest upowszechnianie wiedzy na temat interwencji kryzysowej. W okresie sprawozdawczym :

- Ośrodek włączył się w obchody „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem” obchodzonym w dniach 20-26.02.2023r.,
- OIK przekazał informację o organizowanych grupach wsparcia dla osób doświadczających przemocy oraz dla osób w kryzysie do instytucji zajmujących się pomocą rodzinie między innymi do :MOPS, do placówek oświatowych, placówek służby zdrowia, do Prokuratury, Sądu, Komendy Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, tyskich parafii Jak również zwrócono się do Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy o rozpropagowanie w dostępnych kanałach informacji o grupowych formach wsparcia. Dzięki temu informacja ukazała się facebooku, na stronach internetowych UM Tychy, noweinfo, mojetychy, tychy24.net.
- W Bezpłatnym Tyskim Tygodniku Miejskim w dniu 08.08.2023 r. ukazał się artykuł dotyczący wsparcia dostępnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Pomoc w każdej sytuacji”.
- W okresie sprawozdawczym Ośrodek Interwencji Kryzysowej przeprowadził warsztaty dla mieszkańców miasta. Przeprowadzono warsztaty dla seniorów pn „ Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych i wsparcie w kryzysie”- udział wzięło 101 osób.

Koordinowanie prac grup diagnostyczno- pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego:

Rolą Zespołu Interdyscyplinarnego w Tychach jest diagnozowanie problemu przemocy domowej, pomoc osobom i rodzinom i grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu ich problemów, efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu, jak również współdziałanie w przeciwdziałaniu przemocy domowej z innymi podmiotami oraz rozpowszechnianie informacji o możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej umożliwia tworzenie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego grup diagnostyczno- pomocowych zajmujących się przypadkami występowania przemocy domowej. W Tychach pracę grup organizują

koordynatorzy, którymi są pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS .

W ramach prac grup diagnostyczno- pomocowych współpracowano z pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi, kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, przedstawicielami oświaty, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służby zdrowia i innymi osobami działającymi na rzecz rodziny.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 230 Niebieskich Kart w tym w 89 przypadkach wskazano, iż minimum jedna osoba objęta procedurą była pod wpływem alkoholu. Biorąc pod uwagę skalę problemu jak i to, że obok problemu z alkoholem rodziny te często borykają się z wieloma innymi trudnościami stanowiło to duże wyzwanie dla pomagających. Profesjonaliści pracujący w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej tworzyli plan pomocy rodzinie i podejmowali interdyscyplinarne działania w ramach grup diagnostyczno- pomocowych. Odbyło się 558 posiedzeń grup diagnostyczno- pomocowych. Sporządzono 99 Niebieskich Kart „C” z osobami doznającymi przemocy domowej oraz 81 Niebieskich Kart „D” z osobami stosującymi przemoc domową.

Kadra Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz formy doskonalenia zawodowego

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku zatrudnionych było 11 osób w tym kierownik, trzech psychologów (jeden psycholog w w pełnym wymiarze czasu pracy, dwóch w wymiarze 1/2 etatu), trzech pracowników socjalnych- koordynatorów grup diagnostyczno- pomocowych powołanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, cztery opiekunki. Dodatkowo na podstawie umowy zlecenia zatrudniony był konserwator .

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w okresie sprawozdawczym uczestniczyli :

- w szkoleniu „Identyfikacja symptomów i podejmowanie interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci”- 1 osoba
- studium Pracy z Dzieckiem Krzywdzonym - 1 osoba,
- certyfikat w zakresie środowiskowej pracy z dzieckiem i rodziną- 1 osoba
- szkoleniu „Wykorzystanie dialogu motywującego w pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie”- 1 osoba,
- seminarium „Interdyscyplinarność warunkiem skutecznej pomocy- przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym”- 1 osoba

- szkoleniu „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci”- 3 osoby
- Ogólnopolskiej Konferencji „Ostrożnie – dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci”- 1 osoba.
- Kursie Interwencji Kryzysowej – 1 osoba
- szkoleniu „Pierwsza Pomoc Psychologiczna osobom doświadczającym przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym”- 2 osoby
- szkoleniu „Sieć współpracy i samokształcenia dla pedagogów szkół podstawowych i ponadpodstawowych miasta Tychy, powiatu mikołowskiego, bieruńsko-łędzkiego. Procedura „Niebieskie Karty” a współpraca instytucji i osób w zakresie przeciwdziałania przemocy”- 1 osoba,
- szkoleniu „Podstawy do pracy z osobami LGBTQIA”- 1 osoba
- Konferencji „Standard Ochrony Małoletnich”- 1 osoba.

Ponadto dwóch psychologów OIK podnosi swoje kwalifikacje we własnym zakresie uczestnicząc w w kursie psychoterapii.

Projekt „ Dziecko w Centrum- tworzenie lokalnych polityk ochrony dzieci przed krzywdzeniem”.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w czerwcu 2022r. zakwalifikował się do projektu „ Dziecko w Centrum - tworzenie lokalnych polityk ochrony dzieci przed krzywdzeniem”. Działania w ramach projektu rozpoczęły się w lipcu 2022r., wziął w nich udział psycholog OIK.. W ramach projektu, w roku 2023, ukończył studium Pracy z Dzieckiem Krzywdzonym oraz otrzymał certyfikat w zakresie środowiskowej pracy z dzieckiem i rodziną. W marcu 2023 r. z inicjatywy OIK Prezydent Miasta Tychy wydał Zarządzenie w sprawie przygotowania i wdrożenia przez żłobki, przedszkola oraz szkoły podstawowe , dla których organem prowadzącym jest Miasto Tychy wewnętrznych polityk regulujących ochronę dziecka przed krzywdzeniem. OIK w ramach Zarządzenia Prezydenta udzielał merytorycznego wsparcia w zakresie szkoleń pracowników oraz udzielania wskazówek w sprawie tworzenia wewnętrznych polityk. Przeszkolono w związku z tym 60 pracowników oświaty.

Program „Wychowanie bez klapsa”

W ramach Kampanii 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży we współpracy Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku, w

ramach profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej , powstał program „WYCHOWANIE BEZ KLAPSA”, skierowany do rodziców dzieci przedszkolnych. Planowane działania odbywać się będą w roku 2024 w przedszkolach, które wyrażą chęć współpracy, w terminach ustalonych z Dyrektorami przedszkoli. Program ma na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi zachowaniami dzieci a przede wszystkim promowanie sposobów wychowania opartych o antyprzemocowe metody. W ramach programu uczestnicy zostaną poinformowani o wsparciu dostępnym w Dziale Pomocy Rodzinie i Dziecku i Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Planuje się prelekcję dla rodziców „O sztuce miłości bez klapsa”, konsultacje ze specjalistą pracy z rodziną Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku oraz psychologiem OIK.

Nieodpłatna pomoc prawna

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Tychach, na podstawie porozumienia z Gminą Miasta Tychy funkcjonuje od poniedziałku do piątku, po 4 godziny dziennie, punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, gdzie wsparcia udzielono osobom z terenu miasta w tym korzystającym z pomocy OIK.

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych zajmuje się realizacją poniższych ustaw tj.: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 114 ze zm.), ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Z 2015 roku poz. 859), ustawa z dnia 4 kwietnia o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z dnia 30.04.2014 poz. 567), ustawa z dnia 4 listopada 2016 r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa z dnia 11 lutego 2016 r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z dnia 2016 r poz.195 ze zm.), ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U.z 2020 r., poz 374, z póź. zm.), ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczegółowych

rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. i jest zadaniem zleconym gminie.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku.

Rodzaje świadczeń

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia 18 roku życia lub 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,- zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 764 ,- zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Kwota roczna wypłaconych zasiłków rodzinnych – **1.759.870,- zł**

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z określonych tytułów.

W 2023 roku wypłacono następujące ilości poszczególnych dodatków:

- **urodzenia dziecka** (1000 zł na dziecko, zgodnie z zapisami ustawy, jest to świadczenie jednorazowe); jednak dla mieszkańców gminy Tychy od 31 marca 2006 r. wynosi on 1500 zł (500 zł pokrywane ze środków własnych

gminy, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 0150/XLII/797/06 z dnia 26 stycznia 2006r. w sprawie podniesienia kwot dodatków do zasiłku rodzinnego – dla 67 dzieci, kwota 65.000,- zł (oraz 32.500 - zł ze środków gminy).

- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** dla 11 osób, kwota roczna 51.879 - zł. (świadczenie przysługuje w wysokości 400 ,- zł miesięcznie wypłacane przez 24 miesiące, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie, bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego wnioskodawca musi pozostawać w stosunku pracy przez okres 6 miesięcy oraz posiadać zgodę pracodawcy na urlop wychowawczy).
- **samotnego wychowywania dziecka** dla 119 osób, kwota 275.930,- zł. (przysługuje w wysokości 170 ,- zł miesięcznie na dziecko nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).
- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** dla 309 osób na kwotę 339.105,- zł. (dodatek przysługuje w wysokości 95,- zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** dla 178 osób na kwotę 246.303,- zł. dodatek w wysokości 60 ,- zł do 5 roku życia i 80,- zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia, obowiązuje kryterium dochodowe 764,- zł na osobę w rodzinie oraz posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności dziecka).
- **rozpoczęcia roku szkolnego** dla 1.925 dzieci , na kwotę 89.923,-zł. (dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100,- zł, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).
- **podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania** - na zamieszkanie dla 223 dzieci na kwotę 16.267,- zł. (dodatek wynosi 90,- zł na dziecko, jeżeli uczy się w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole artystycznej w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).

- **Świadczenie rodzicielskie** - przysługuje osobom które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego (nie obowiązuje tu kryterium dochodowe). Dla 136 osób w wysokości 1000,- zł na kwotę 1.488.565,- zł.

Korzystanie z dodatków uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

2. Świadczenia opiekuńcze

- **Zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i osobie która ukończyła 75 lat, nie obowiązuje kryterium dochodowe. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84,- zł miesięcznie.

- kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych 6.659.959,- zł dla 2.571 osób

- **Świadczenie pielęgnacyjne** - przysługuje dla rodzica opiekującego się dzieckiem niepełnosprawnym, z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Przy świadczeniu pielęgnacyjnym nie obowiązuje kryterium dochodowe, wymagane jest orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Nie obowiązuje kryterium dochodowe. Wysokość świadczenia wynosiła w 2023 roku wynosiła 2.458,- zł.

- kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych 14.742.347,- zł dla 504 osób

- **Specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom które rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i ciąży na nich obowiązek alimentacyjny, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczeniem o

niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Zasiłek przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 764 ,- zł.

- kwota wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych 59.960,- zł dla 6 osób

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Ustawą z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz .U. z dnia 15 listopada 2012 r. poz. 1255) zostało wprowadzone kryterium dochodowe w wysokości 1.922,- zł do przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzeniem się dziecka w wysokości 1000 zł, popularnie nazywana „becikowym”, dla 225 dzieci, na kwotę 225.000,- zł.

4. Zasiłek dla opiekuna dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, Dz. U 2014 r. poz. 567, został wprowadzony zasiłek dla opiekuna dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość świadczenia wynosi 620,- zł i jest wypłacana na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

- kwota wypłaconych zasiłków dla opiekunów – 21.700,- zł dla 3 osób

5. Świadczenie wychowawcze

Przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,- zł miesięcznie, nie obowiązuje kryterium dochodowe. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka , w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życia

- kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych – 99.976,- zł dla 13 rodzin

6. Za życiem.

W dniu 4 listopada 2016 r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,- zł, przysługuje, jeśli u dziecka zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 9 świadczenia na kwotę 16.000,- zł

7. Fundusz alimentacyjny.

W dniu 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W myśl ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przysługują na każde dziecko uprawnione do tego świadczenia, na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna (całkowicie lub w części) może otrzymać świadczenie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 900,- zł. W 2023 r. wypłacono z funduszu alimentacyjnego 4.945 świadczeń (średnio w miesiącu 412 świadczeń).

Dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu organowi wypłacającemu świadczenia, należności z tego tytułu. Wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone są działania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, celem wyegzekwowania należności. W 2023 r. łączna kwota wpłat do Funduszu Alimentacyjnego od komorników i dłużników, która wpłynęła na konto MOPS w Tychach wyniosła 1.808.748,- zł. Spośród dłużników alimentacyjnych, którzy zgłosili się na wywiad alimentacyjny ok. 57 % stanowiły osoby bezrobotne, które wykazywały głównie brak pracy jako przyczynę niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego, a ok. 19 % stanowiły osoby bezrobotne, niezdolne do pracy. Stan zadłużenia z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2023 r. wynosi 53.427.472,- zł, zaliczki alimentacyjnej 3.897.567,- zł. Do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A zostało wpisanych 1167 osób (w tym dłużnicy z zaliczki alimentacyjnej). W bazie danych funduszu alimentacyjnego jest zarejestrowanych 1226 dłużników alimentacyjnych.

8. Dodatek osłonowy.

Z dniem 1 stycznia została wprowadzona ustawa o dodatku osłonowy, który przysługiwał po spełnieniu kryterium dochodowego, w gospodarstwie domowym jednoosobowy 2100 ,- zł, oraz gospodarstwie domowym wieloosobowym 1500,- zł na osobę. Wysokość dodatku była uzależniona od ilości osób w gospodarstwie domowym, oraz od wpisu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 155 świadczeń na kwotę 83.193,- zł

9. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Realizacja ustawy w zakresie świadczeń rodzinnych.

Wypłacono 1715 świadczeń na kwotę 696.284,- zł

10. Dodatek węglowy.

Z dniem 5 sierpnia 2022 r. została wprowadzona ustawa o dodatku węglowym, który przysługiwał gospodarstwu domowemu, w którym główne źródło ogrzewania zasilane jest paliwem stałym i jest wpisane do Centralnej Ewidencji Budynków. Dodatek węglowy przysługiwał w wysokości 3.000,- zł.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 284 świadczeń na kwotę 852.000,- zł

11. Dodatek dla gospodarstw domowych.

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wprowadziła dodatek dla gospodarstw domowych. Dodatek w wysokości do 3.000,-zł do 500,- zł uzależniony był od rodzaju stosowania głównego źródła ogrzewania.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 159 świadczeń na kwotę 238.000,- zł

12. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 206 świadczeń na kwotę 269.500,- zł

13. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

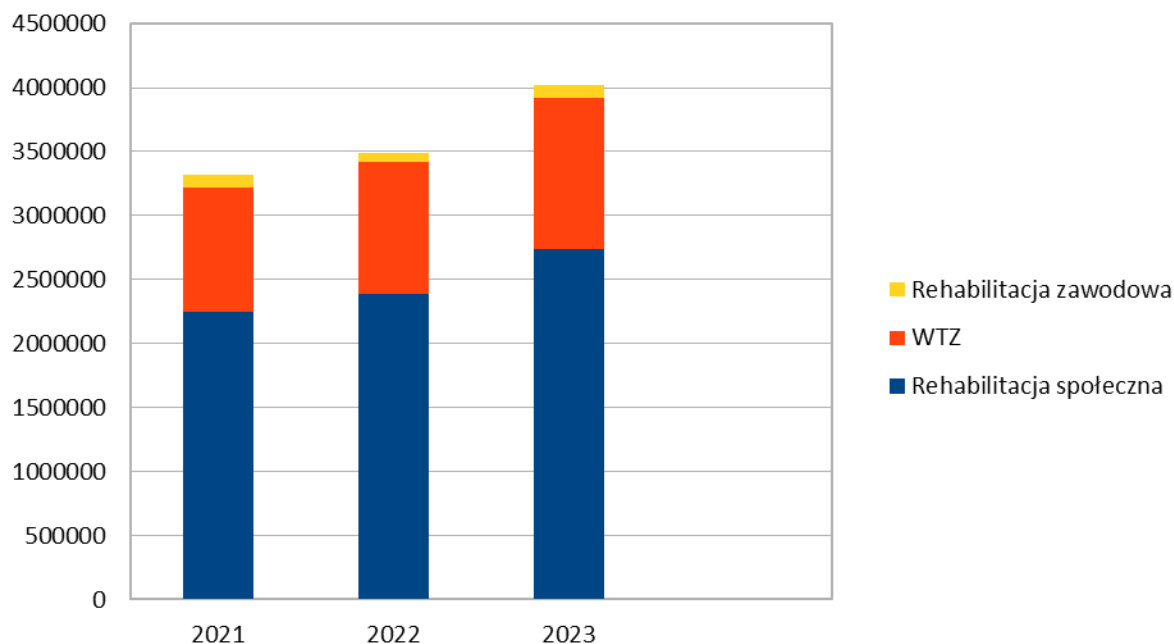
Świadczenie jednorazowe – wypłacono 116 świadczeń na kwotę 280.044,- zł

IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych regulowane jest ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku „o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023, poz. 100 ze zm.).

1. Wysokość środków finansowych otrzymanych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w 2023 roku.

Realizacja zadań następuje na podstawie planu finansowego, przekazywanego corocznie przez Zarząd PFRON. Na podstawie otrzymanej informacji o wysokości środków, Rada Miasta Tychy w drodze uchwały, przydziela fundusze na poszczególne zadania. Za wykonanie zadań zgodnie z ww. uchwałą odpowiedzialny jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w zakresie rehabilitacji społecznej oraz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach w zakresie rehabilitacji zawodowej.

W 2023 r. Tychy otrzymały na realizację zadań zleconych przez PFRON 2 743 050 zł t.j. o 357 058 zł więcej niż w 2022 r. i o 497 038 zł więcej niż w 2021 r.

Ogólna wysokość środków PFRON przeznaczonych dla powiatu była dzielona na rehabilitację:

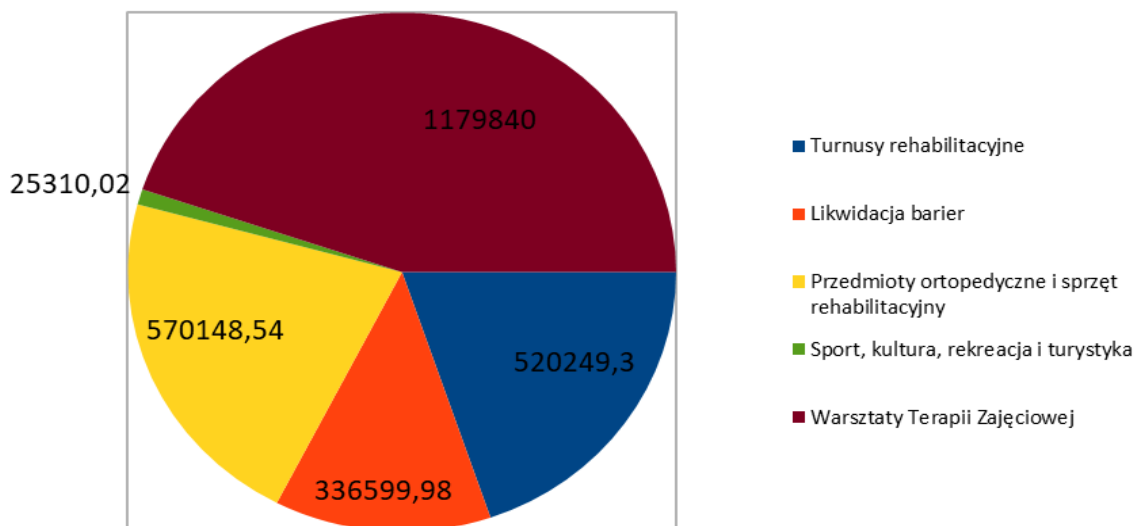
- zawodową – ok. 8% budżetu PFRON,
- społeczną – ok. 92% budżetu PFRON (w tym również zobowiązania dot. WTZ).

2. Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji zawodowej.

Zadania związane z rehabilitacją zawodową, są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach, natomiast MOPS w Tychach będąc dysponentem konta pełni tu rolę płatnika. W 2023 roku PUP w Tychach wydatkował kwotę 42 270 zł. Na zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy wydatkowano kwotę 42 270 zł (1 stanowisko pracy). Nie złożono wniosku na jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej.

3. Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji społecznej.

W 2023 roku MOPS w Tychach wydatkował na zadania związane z rehabilitacją społeczną kwotę 2.674.418,30 zł.

Rys. 2 Wykorzystanie środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej w 2023 roku.

W ramach rehabilitacji społecznej najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

1. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, podnoszenie umiejętności społecznych oraz pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W roku 2023 w ramach tego programu o dofinansowanie ubiegało się 543 osoby wraz z opiekunami. Przyznano dofinansowanie 445 osobom, z czego wypłacono kwotę 520 249,30 zł dla 390 beneficjentów. Z tej formy pomocy skorzystało 35 dzieci i młodzieży wraz z opiekunami na sumę 89.694 zł. oraz 218 dorosłych wraz z opiekunami na sumę 430.555,30 zł.

W roku 2023 na turnusy rehabilitacyjne wydano o 80.835 zł więcej niż rok wcześniej

i o 143.079 zł więcej niż dwa lata wcześniej.

2. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne mające na celu dostosowanie mieszkania dla indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, np. zamiana wanny na prysznic, wybudowanie podjazdu itp. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych polega na pomocy w zakupie wszelkich przedmiotów i urządzeń technicznych, które wpływają na samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w najbliższym otoczeniu i w społeczeństwie np. sprzętu z interfejsem dźwiękowym, łóżek rehabilitacyjnych, schodołazów czy specjalistycznych przyrządów optycznych.

W okresie od I do XII 2023r. wypłacono dofinansowanie w wysokości 336.599,98 zł dla 37 osób (w tym 42 309,00 zł dla 5 dzieci niepełnosprawnych). Z ogólnej liczby zrealizowano: 13 wniosków z zakresu likwidacji barier architektonicznych na kwotę 192.128,78 zł, 17 wniosków z zakresu likwidacji barier technicznych na kwotę 126.021,20 zł. Standardowe dofinansowanie w przypadku barier architektonicznych oraz technicznych wynosiło do 90% wartości inwestycji. Na powyższy cel wydatkowano mniej o 101.676 zł w stosunku do roku 2022 oraz o 28.648 zł mniej niż w roku 2021.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze jest to program, w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą uzyskać dotację do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ujętych w wykazie Ministra Zdrowia, na które przyznane jest dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia (np. aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne).

W 2023 r. wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 570.148,54 zł dla 268 osób niepełnosprawnych (w tym dla 32 dzieci na kwotę 107.889,08 zł), co daje średnio 2.127,41 zł na osobę.

Dodatkowo w ramach tych samych środków realizowany jest program

dofinansowania do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania. Nie może to być sprzęt leczniczy. W roku sprawozdawczym 2023 program ten nie został uruchomiony.

4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Zadanie to obejmuje dofinansowanie na wniosek osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, działających od minimum 2 lat na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacji imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym lub turystycznym. Na podstawie zawartych umów w 2023 roku dofinansowano 2 imprezy, na które wypłacono kwotę 25.310,02 zł. Łącznie we wszystkich dofinansowanych imprezach uczestniczyły 100 osób niepełnosprawnych wraz z niezbędnymi opiekunami. Średni koszt jednej imprezy wyniósł 12.655,01 zł.

5. Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztaty służą ogólnemu usprawnieniu, rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz wyrobieniu zaradności osobistej, a także przygotowują do życia w środowisku społecznym.

W Tychach funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, w którym dofinansowaniem objętych jest 40 uczestników. W 2023 r. ogólny koszt funkcjonowania warsztatu wyniósł 1.310.933,20 zł, w tym zgodnie z obowiązującymi przepisami 90% (tj. 1.179.840,00 zł) zostało pokryte ze środków PFRON. Pozostałe koszty pokrywały powiaty, których mieszkańcy są uczestnikami WTZ.

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

W dniu 1 lutego 2011 roku Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Prezes Zarządu Związków Powiatów Polskich podpisali Porozumienie dotyczące współpracy w zakresie wspólnych działań samorządów powiatowych na rzecz realizacji karty praw osób niepełnosprawnych i ich integracji społecznej.

Współpraca między stronami Porozumienia ma na celu wzmocnienie i usprawnienie współpracy z samorządami powiatowymi oraz wsparcie samorządów w podejmowanych przez nie działaniach na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, w jak najszerszym zakresie.

Program **"Aktywny samorząd"** jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych, umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Dnia 22 czerwca 2012 roku na mocy Porozumienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miasto Tychy podjęło się realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczyły likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, przede wszystkim preferowani byli studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a także niepełnosprawni aktywni zawodowo i posiadający znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

W ramach uruchomionych przez PFRON obszarów wsparcia w 2023 roku, łącznie w module I złożono 73 wnioski. Zawarto 53 umowy i wypłacono środki 19 osobom. Wśród obszarów wsparcia, które zostały uruchomione w powyższym zakresie znalazło się dofinansowanie do pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oraz oprogramowania (obszar B1). W tym obszarze o dofinansowanie ubiegało się 18 osób, jednak ostatecznie dofinansowaniem zostało objętych 7 osób na łączną kwotę 51.898,90zł. Program ten cieszył się największym zainteresowaniem. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu mogły ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania w obszarze B4. Wnioski złożyły 2 osoby, a pomoc uzyskała 1 w łącznej kwocie 4.000 zł. W 2023 roku uruchomiono także obszar, w którym można było ubiegać się o pomoc w zakupie wózka elektrycznego (obszar C1). Wnioski

złożyły 3 osoby. Po weryfikacji formalnej 2 wnioski zostały odrzucone. Z tej formy pomocy skorzystała 1 osoba na kwotę 17.600 zł. Uzyskać pomoc w zakresie dofinansowania do skutera elektrycznego lub oprzyrządowania elektrycznego wózka (obszar C5) chciały 4 osoby i po weryfikacji formalnej i merytorycznej dofinansowanie otrzymały 4 osoby w wysokości 23.850 zł. Do pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (obszar D) złożyły wnioski 4 osoby a 2 otrzymały dofinansowanie w kwocie 11.750,84 zł. W 2023 roku na (obszar C3) programu (dofinansowanie do zakupu nowoczesnej protezy kończyny) wnioski złożyły 2 osoby i uzyskały dofinansowanie w łącznej kwocie 47.300 zł. Trzy osoby starały się o dofinansowanie sprawności technicznej skutera lub wózka inwalidzkiego (obszar C2). Przyznano pomoc 1 osobie w wysokości 999,99 zł. Obszar uruchomiony w 2023 r. to również pomoc w zakupie oprzyrządowania samochodu (obszar A1). Pomoc chciały uzyskać 3 osoby. Po weryfikacji wniosków przyznano dofinansowanie 1 osobie w tym obszarze na kwotę 10.200 zł. Ostatnim obszarem, który był uruchomiony w 2023 roku, to szkolenie komputerowe do obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (obszar B2). O taką pomoc nikt nie zawnioskował.

Moduł II- Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W roku 2023 w zakresie pomocy uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym złożono 35 wniosków na łączną kwotę 172.752,50 zł, 3 wnioski zostały zweryfikowane negatywnie pod względem formalnym; dofinansowaniem zostało objętych 16 osób, którym przyznano łączną kwotę 61.788 zł.

Dodatkowo w ramach budżetu za 2022 r. dotyczącego Programu Aktywny Samorząd zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w roku 2023 została wypłacona kwota 36.000,70 zł. w Module II i kwota 84.000 zł w Module I.

Ogółem w roku 2023 na realizację programu przekazano środki PFRON w wysokości 175.954,50 zł (ostateczny termin rozliczenia upływie 15 kwietnia). Reasumując z dofinansowania skorzystało 32 osoby niepełnosprawne.

Dokonując całościowej analizy realizacji programu „Aktywny samorząd” możemy stwierdzić, iż cieszył się on dużą popularnością wśród mieszkańców miasta Tychy. Szczególnie aktywną grupą byli studenci, którzy mieli możliwość otrzymania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, a także osoby z dysfunkcją

narządu ruchu i wzroku, które uzyskały pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Mając na uwadze sygnalizowane trudności i oczekiwania środowiska osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu prowadzony jest dialog z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w celu wypracowania podczas następnych edycji programu optymalnych warunków współpracy z korzyścią dla osób niepełnosprawnych.

Program wyrównywania różnic między regionami III.

W 2023 roku nie złożono wniosku, nie zawarto żadnej umowy, natomiast wypłacono kwotę 120.000 zł. z umowy zawartej w 2022 roku.

V. Programy socjalne współfinansowanie ze środków zewnętrznych

1. Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie - dotacja z budżetu Wojewody Śląskiego

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował pomoc skierowaną do osób stosujących przemoc domową. Odbyła się jedna edycja Programu korekcyjno- edukacyjnego oraz realizowano działania w ramach Programu psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

Celem ww. programów jest przede wszystkim

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie jak również kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy,
- uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,

- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej,
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez przemocy,
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Program realizowany był w okresie od 28.08.2023 r. do 15.12.2023.r. Przystąpiło do niego 9 osób, w tym 3 kobiety oraz 6 mężczyzn. Zajęcia w ramach programu odbywały się w formie grupowej, z uczestnikami przepracowano 60 godzin. Program ukończyło 5 osób w tym 3 kobiety, 2 mężczyzn.

Program psychologiczno- terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową .

Program realizowany był w formie pracy indywidualnej z psychologiem w okresie od 29.08.2023 r. do 15.12.2023 r. Do programu przystąpiło 6 osób w tym 2 kobiety i 4 mężczyzn. Wszystkie osoby ukończyły program. Każdy z uczestników zrealizował 10 godzin pracy z psychologiem.

2. Program “Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 finansowany z Funduszu Solidarnościowego.

Od marca 2023r. do grudnia 2023r. realizowany był Program “Opieka Wytchnieniowa”- edycja 2023 finansowany z Funduszu Solidarnościowego. Program był realizowany w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Wykonanie tego zadania, w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, powierzone zostało od 13.03.2023r. do 17.12.2023r. Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Potrzebującym “Home Care” z Dąbrowy Górniczej, zgodnie z umowami: nr 45/342/23 zawartą dnia 13.03.2023r. oraz nr 76/342/23 z dnia 15.05.2023r. Na realizację usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego przekazane zostało z Funduszu Solidarnościowego 278 400,00 zł. Opieką w ramach pobytu dziennego w 2023r. objętych zostało 47 osób, w tym 6 dzieci, ilość wypracowanych godzin usług opieki

wytchnieniowej w 2023r. wyniosła 8 487 godz. Koszt usługi w ramach pobytu dziennego wyniósł 278 373,60 zł koszt obsługi programu wyniósł 2 883,01 zł, a łączny koszt z obsługą programu wyniósł 281 256,61 zł.

Drugą formą realizowanego programu było świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, wpisaną do rejestru właściwego wojewody. Na realizację usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego przekazane zostało z Funduszu Solidarnościowego 29 400,00 zł. Opieką w ramach pobytu całodobowego w 2023r. objętych zostało 7 osób, liczba dni usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego wyniosła 96 dni, a łączny koszt wyniósł 28 800,00 zł.

3. Program “Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 finansowany z Funduszu Solidarnościowego.

Od marca 2023r. do grudnia 2023r. realizowany był Program “Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2023, finansowany z Funduszu Solidarnościowego. Wykonanie tego zadania, w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, powierzone zostało od 17.03.2023r. do 17.12.2023r. Sp. Z o.o. VITALMED

Na realizację w/w. Programu przekazane zostało z Funduszu Solidarnościowego 816 867,00 zł. Opieką asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w 2023r. zostało objętych łącznie 57 osób tj.: 50 ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz dwoje niepełnosprawnych dzieci.

Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenta w 2023 roku wyniosła 22 873 godziny, a łączny koszt wraz z obsługą programu wyniósł 808 023,78 zł.

4. Projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020: „Usługi Społeczne na rzecz ograniczania skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy- Gmina Miasta Tychy cz.I”

Uchodźcy z Ukrainy przebywający na terenie Gminy Tychy objęci zostali działaniami w ramach Projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020: „Usługi Społeczne na rzecz ograniczania skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy- Gmina Miasta Tychy cz.I”

W ramach projektu zapewniono opiekę dla 40 dzieci uchodźców w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w czasie ferii zimowych. W ramach realizacji zadania zapewniono opiekę dla dzieci uchodźców w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w szkole, realizowanych w formie zajęć śródrocznych pozalekcyjnych. Zajęcia te odbywały się w formie zajęć sportowych, z elementami piłki nożnej dla młodszych, zajęcia teatralne, zajęcia sportowe z elementami piłki nożnej dla młodzieży, zajęcia fakultatywne (teatralne, muzyczne, taneczne, plastyczne, laboratoria, zoolandia, sportowe). Zajęcia te dedykowane były dzieciom w zależności od wieku oraz zainteresowań. W trakcie trwania projektu, dorośli uciekający przed wojną z Ukrainy uczestniczyli w grupie wsparcia. W trakcie spotkań zapewniono tłumacza języka ukraińskiego oraz opiekę dla dzieci uczestniczek. Dzieci uchodźców objęte były terapią psychologiczną metodą SI oraz dogoterapią. W trakcie projektu udzielano również poradnictwa psychologicznego dla rodziców oraz opiekunów dzieci ukraińskich. Kolejnymi formami wsparcia dla uczestników projektu była wycieczka oraz piknik. Piknik odbył się 27.05.2023r na terenie MCK Wilkowyje w Tychach. W trakcie wydarzenia uczestnicy mogli skorzystać z animacji dla dzieci: taniec, konkursy, śpiew, zajęcia plastyczne, gry sportowe, malowanie twarzy, balonów, konkurs szachowy. Wycieczka odbyła się w dniu 10.06.2023r. do Inwałdu. Uczestnicy zwiedzili Świat Miniatur, Polska w Miniaturach, Warownia, wystawa LEGO - z przewodnikiem.

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2023 r.

Zadania własne powiatu

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85510	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	1 134 200	1 128 538,86	1 128 538,86	0,00	0,00
85508	Rodziny zastępcze	4 052 968	3 906 174,70	3 906 174,70	0,00	0,00
85311	WTZ	13 111	13 109,32	13 109,32	0,00	0,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej	869 096	859 103,79	859 103,79	0,00	0,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej – prac. socjalny DOTACJA	3 616	3 530,66	0,00	3 530,66	85,34
85218	PFRON 2,5 %	66 904	66 860,46	66 860,46	0,00	0,00
85218	Aktywny Samorząd – obsługa 5 %	18 850	15 706,20	15 706,20	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1 093 229	1 071 616,03	1 071 616,03	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej – prac.socjalny DOTACJA	11 158	10 783,99	0,00	10 783,99	374,01
85220	Mieszkania chronione	142 896	133 695,33	133 695,33	0,00	0,00
	Ogółem zadania własne powiatu	7 406 028	7 209 119,34	7 194 804,69	14 314,65	459,35

Zadania zlecone powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	25 200	13 500,00	0,00	13 500,00	11 700,00
	Ogółem zadania zlecone powiatowi	25 200	13 500,00	0,00	13 500,00	11 700,00

Zadania powierzone Powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85324	PFRON	1 496 306	1 494 578,30	0,00	1 494 578,30	1 727,70
85324	Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach PFRON	1 179 840	1 179 840,00	0,00	1 179 840,00	0,00
85324	Otrzymane środki na obsługę PFRON 2,5 % - odprowadzenie do MOPS	66 904	66 860,46	0,00	66 860,46	43,54
81511	Aktywny Samorząd	445 170,00	203 103,39	0,00	203 103,39	242 066,61
	Ogółem zadania powierzone powiatowi	3 188 220,00	2 944 382,15	0,00	2 944 382,15	243 837,85

Zadania zlecone Gminie

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85195	Pozostała działalność	36 300	36 058,00	0,00	36 058,00	242,00
85501	Świadczenia wychowawcze	102 976	102 975,02	0,00	102 975,02	0,28
85501	Świadczenia wychowawcze - GD	0	0,00	0,00	0,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – dotacja	31 362 869	31 292 864,85	0,00	31 292 864,85	70 002,96
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – GD	540 549	496 254,15	496 254,15	0,00	0,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	479 466	466 511,17	0,00	466 511,17	12 954,83
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	33 325	33 248,09	0,00	33 248,09	76,91
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	510 000	506 637,60	0,00	506 637,60	3 362,40
85295	Wynagrodzenie kuratora - GD	13600	9 900,00	9 900,00	0,00	0,00
85295	Dodatek ostonowy	85 674	84 857,66	0,00	84 857,66	816,00
	OGÓŁEM zadania zlecone gminie	33 164 759	33 029 306,54	506 154,15	32 523 152,39	87 455,38

Zadania własne Gminy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Świetlica ul. Katowicka	165 346	162 895,36	162 895,36	0,00	0,00
85504	Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Wsparcia Dziennego	523 360	522 015,79	522 015,79	0,00	0,00
85202	Domy pomocy społecznej	5 797 100	5 559 199,60	5 559 199,60	0,00	0,00
85203	Noclegownia Miejska	1 401 447	1 369 631,99	1 369 631,99	0,00	0,00
85504	Wspieranie rodziny- Asystent	218 642	216 066,51	216 066,51	0,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne – becikowe	40 000	19 273,09	19 273,09	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	174 701	165 761,46	0,00	165 761,46	8 939,54
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1 125 536	1 123 179,77	1 123 179,77	0,00	0,00
85214	Pogrzeby	46 300	32 468,00	32 468,00	0,00	0,00
85214	Zasiłki okresowe -DOTACJA	869 964	818 998,12	0,00	818 998,12	50 965,88
85216	Zasiłek stały	2 120 299	2 079 603,30	0,00	2 079 603,30	40 695,70
85219	MOPS	10 073 825	9 949 956,86	9 949 956,86	0,00	0,00
85219	MOPS - DOTACJA	1 333 725	1 333 725,00	0,00	1 333 725,00	0,00
85219	MOPS – dotacja dodatek dla pracownika socjalnego	105 921	105 921,00	0,00	105 921,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze	2 953 000	2 814 506,84	2 814 506,84	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – środki z gminy	840 000	838 523,53	838 523,53	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – DOTACJA	1 260 000	1 257 785,30	0,00	1 257 785,30	2 214,70
85295	Prace Społeczno - Użyteczne	35 000	32 763,70	32 763,70	0,00	0,00
85295	Pomoc żywnościowa dla mieszkańców Tychów	36 707	27 477,67	27 477,67	0,00	0,00
85295	Program unijny „Po ludzku, po sąsiedzku” -utrzymanie trwałości projektu	148 131	148 130,43	148 130,43	0,00	0,00
85295	Program unijny „Usługi społeczne w związku z konfliktem zbrojnym na UKRAINIE – wkład własny	68 876	68 875,48	68 875,48	0,00	0,00
85295	Program unijny „Usługi społeczne w związku z konfliktem zbrojnym na UKRAINIE	390 297	390 294,37	0,00	390 294,37	0,00

85295	Pozostała działalność CUS – utrzymanie trwałości projektu	662 554	654 557,15	654 557,15	0,00	0,00
	OGÓLEM zad. wł. Gminy	30 390 731,00	29 691 610,32	23 539 521,77	6 152 088,55	102 815,82

Zadania własne gminy Fundusz Pracy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85504	Wspieranie rodziny – Asystent – Środki z Funduszu pracy	24 417	24 253,97	0,00	24 253,97	162,13
85508	Rodziny zastępcze zawodowe – Środki z Funduszu Pracy	74 320	74 320,00	0,00	74 320,00	0,00
	Ogółem zadania wł. Gminy	98 737,00	98 573,97	0,00	98 573,97	162,13

Zadania zlecone gminie UKRAINA

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
	UKRAINA- Fundusz Pomocy Ukrainie	1 175 174	1 078 694,16	0,00	1 078 694,16	0,00
85395	Pozostała działalność - Fundusz Pomocy Przeciwdziałanie COVID 19	2 055 089	1 415 142,93	0,00	1 415 142,93	0,00
	Ogółem zadania zlecone Gminy	3 230 263	2 493 837,09	0,00	2 493 837,09	0,00

Zestawienie wg zadań

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2023	Wykonanie 2023	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
	zadania własne powiatu	7 406 028	7 209 119,34	7 194 804,69	14 314,65	459,35
	Zadania powierzone - GZM	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	zadania zlecone gminie	33 164 759	33 029 306,54	506 154,15	32 523 152,39	87 455,38
	zadania zlecone gminie środki z Funduszu Pomocy	1 175 174	1 078 694,16	0,00	1 078 694,16	34 464,84
	zadania zlecone gminie środki z Funduszu Pomocy Przeciwdziałania COVID	2 055 089	1 415 142,93	0,00	1 415 142,93	0,00
	zadania własne gminy - środki z Funduszu Pracy	98 737	98 573,97	0,00	98 573,97	162,13

	zadania zlecone powiatowi	25 200	13 500,00	0,00	13 500,00	11 700,00
	zadania własne gminy	30 390 731	29 691 610,32	23 539 521,77	6 152 088,55	102 815,82
	OGÓŁEM zadania MOPS	74 315 718	72 535 947,26	31 240 480,61	41 295 466,65	237 057,52
	zadania PFRON	2 743 050	2 741 278,76	0,00	2 741 278,76	1 771,24
	OGÓŁEM zadanie Aktywny Samorząd	445 170,00	203 103,39	0,00	203 103,39	242 066,61
	R AZEM	77 503 938	75 480 329,41	31 240 480,61	44 239 848,80	480 895,37